

7.1

KONFERENCA OSNOVNE ORGANIZACIJE ZK TOZD VET

(Nadaljevanje s 1. strani)

srednjih interesov delavcev po kvaliteti zaostala. Organizacijsko usklajevanje različnih interesov še ni izoblikovano in demokratičnost ter moč večine premalo zastopana.

Delavski svet TOZD VET

Razprave na DS bi bile lahko še bolj uspešne in kvalitetne, če bi se nekatere naloge lahko prenesle na odbore in komisije. Da temu ni tako, je krivda v tem, ker se je s samoupravnim sporazumom o združitvi TOZD v OZD Železarno, premalo natančno opredelilo delo DS, njegovi odnosi na delo in organe znotraj TOZD, še bolj pa odnose izven TOZD. Pri tem je pomanjkljivo, ali sploh ni, obdelano vprašanje poslovnih in finančnih odnosov in s tem stopnja samostojnosti in pravic TOZD. Prav to pa je vzrok za še vedno preveč dominantno vlogo skupnih služb Železarne. Te naj bi bile skupni računalnik in povezava v organizaciji Železarne. Na tej relaciji, t. j. TOZD—OZD—skupne službe in obratno, samoupravni odnosi šepajo in bodo toliko časa, dokler se ne dogovorimo za korekcijo in kvalitetno izboljšanje sporazumov, kateri sedaj pač omogočajo takšne odnose.

Pri tem je opazno, da že sam temeljni dohodkovni sistem v ZJ še ni prilagojen, niti ni poizkusa, da bi to bil s proklamiranim samoupravnim odnosom.

Odbor za gospodarstvo

Odbor redno zasluje gospodarske in TOZD s periodičnimi in letnimi zaključnimi računi ter posamezne akcije s področja gospodarjenja z osnovnimi sredstvi in problematiko remontov ter zastojev. Premalo pa se odbor zanima za neposredno gospodarjenje in uspešnost tega pri posameznih dejavnostih in obratih. Redno spremljanje dela obratov, bi pogojevalo tudi bolj odgovorno delo tehnično-operativnega kadra.

Odbor za dohodek in nagrajevanje

Odbor ima še največ dela s potrjevanjem stimulacijskih dodatkov po predlogih obratovodij. To delo bremeni odbor predvsem v tem, da se prav sedaj sooča z gornjo mejo možnosti (20 % članov kolektiva sme po pravilniku prejemati stimulacijski dodatek). Pri tem odbor ugotavlja precejšnjo mero neodgovornosti s strani nekaterih obratovodij, ki kljub jasno postavljenim mejam s svojimi predlogi to presegajo. Pri stimulacijskih dodatkih, ki že niso več stimulativni, je treba napraviti red. Uveljaviti je treba, da bodo odbori razpravljali o predlogu novega sistema nagrajevanja in napredovanja na delovnem mestu.

Odbor za kadre in medsebojna razmerja

Odbor ima največ dela in težavnih problemov na občutljivem področju kadrovanja. Tako je imel odbor že 22 seje s preko 500 različnimi sklepi, kar kaže na izredno veliko delo, ki ga odbor komaj zmora. Pri kadrovanju, predvsem za višji strokovni kader, se uveljavlja načelo ZK, da se pri kadrovanju ob formalnih pogojih, upošteva tudi idejnost politične in družbene moralne zahteve pri izbiri kandidata. Odbor za kadre mora dobiti od DS TOZD preciznejša načela za kadrovanje v TOZD.

Komisija za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti

Pri delu komisije se ugotavlja, da prihajajo s strani obratovodij večkrat preslabo in nezadostno pripravljene in preverjene prijave, zaradi katerih se zavaja komisija in oškodujejo posamezniki.

Delegacija TOZD VET v DS Železarne

Delegacija deluje v pogojih, ko same seje DS ZJ niso preveč razgibane in žive. Vse premalo so člani delegacije povezani z življenjem in dogajanjem v TOZD.

Boljša povezava delegacij s TOZD, bo vnašala v delo DS ZJ več življenja in odpirala vprašanja, ki so skupnega pomena za vse TOZD, odnose med TOZD in skupnimi službami, enotne akcije na področjih organiziranja, kadrovanja, nagrajevanja in proizvodnega usklajevanja.

Delegacija TOZD VET v ZZZ skupščine občine Jesenice

TOZD VET ima v zboru združenega dela skupščine občine Jesenice sedem delegatskih mest, medtem ko delegacija šteje 15 članov. Čeprav je delegatski sistem šele na začetku, je naša delegacija uspešno opravila organizacijske naloge, razdeljevanje nalog in zadolžitve članov delega-

Odbor delavske kontrole

Ta odbor je imel od svoje izvolitve v maju do danes le konstituantno sejo. Odbor še nima poslovnika za svoje delo, niti še nihče ni izdelal smernic, ki bi omogočile začetek dela delavske kontrole.

Uvodnim izvajanjem sekretarja je sledila zelo živahna in plodna razprava. Sekretariat osnovne organizacije, pa je zadalžen, da na osnovi referatov in razprave izdela ustrezne zaključke.

ŠE ENKRAT O ČLANKU „KAJ SE DOGAJA V KOVAČNICI“

Avtor prvega sestavka z naslovom Kaj se dogaja v kovačnici Ljubomir Veljkovski, v zelo obsežnem sestavku ponovno odgovarja piscu drugega sestavka, obratovodju strojnih delavnic Jaku Sokliču. Iz ponovnega odgovora povzemamo najpomembnejše misli, medtem ko bomo foto kopijo dopisa dostavili vodstvu TOZD VET, delavskemu svetu in odboru delavske kontrole v nadaljne reševanje.

Ljubomir Veljkovski v svojem odgovoru navaja, da so se prvi problemi pojavili okrog napredovanja in povečevanja plačilnih postavk. Pri tem so bili kovači, ker so bili v manjšini, vedno zapostavljeni. Dva meseca po zahtevi je prišlo do sestanka, na katerem pa kovači niso dobili zadovoljivega odgovora. Tudi kasnejši odgovor, da se popravi krivica oziroma nesorazmerja, ni bil v celoti realiziran. Ob takem ravnanju so naslovili pismo na pristojni samoupravni organ v obratu, ker po polletnem čakanju ni bilo odgovora, so naslovili novo pritožbo na sindikalno organizacijo, od koder prav tako niso dobili odgovora. Tako je prišlo do sestavka v Železarni in seveda tudi do odgovora nanj.

Nekatere trditve v odgovoru obratovodij, navaja Veljkovski, niso povsem točne. Stvari, ki so se avtorju zdele nepravilne, je dvakrat iznesel na sestanku samoupravne delovne skupine, vendar ni bilo potrebne reakcije, niti ukrepov, dokler ni zavrnil prejema osebnega dohodka. Avtor prizna, da je pri tem tudi sam prizadel, vendar so prizadeji tudi drugi, ki so kljub pritožbam ostali pri istem. Veljkovski sprašuje obratovodjo, če je kakšna razlika v

tem, če ob njegovi prisotnosti iznese problem na sestanku samoupravne delovne skupine, ali če to naredi v njegovi pisarni?

Glede meritev, pravi Veljkovski, kovači res ne morejo odločiti kdaj naj se to opravi, zato so poklicani vodilni v delavnici. O trditvi obratovodij, da so bili glede skladišča obveščeni, avtor pravi, da sta morda o tem vedela delovodja in vodja delavnice, s čemer pa ni rečeno, da so bili o tem vsi seznanjeni. Tudi o ostalih stvareh sta največkrat obveščena le omenjena dva.

Avtor poudarja, da so samoupravni akti za vse v Železarni enaki in da nikjer ne piše, da imajo tisti, ki imajo večje osebne dohodeke, tudi večje pravice, nasprotno, temu ustrezno je tudi večja njihova odgovornost.

S tem zaključujemo v Železarni razpravo o tem vprašanju z ugotovitvijo, da so problemi, ki jih načelna tovariš Veljkovski vredni vse pozornosti tako vodstva TOZD VET, kakor samoupravnih organov. Pri tem ne gre samo za problem Veljkovskega in njegovih sodelavcev, temveč za globlja samoupravna vprašanja pa tudi za vprašanja obveščanja in obveščenosti delavcev.

ZVONE LABURA ODHAJA NA NOVO DELOVNO MESTO

V petek, 27. septembra, so se delavci žebjarne, skupno z delavci zavijalnice, s skromnim darilom poslovili od svojega dolgoletnega obratovodje — Zvoneta Labure.

Predsednik sindikata žebjarne Miha Zemva je spregovoril v imenu vseh prisotnih delavcev in med drugim dejal: Zvone Labura odhaja prav v času, ko bi ga še zelo potrebovali v obratu, saj so prav ti dnevi odločilni za razvoj obrata — gre za še večjo stopnjo tehnično organizacijske izpopolnitve, da se odpravi še zadnje težaško delo, izboljšajo delovni pogoji, predvsem v zavijalnici, zamenja stare stroje z modernjšimi. Prav v teh dneh se odloča tudi o novem programu izdelkov iz žice, zaradi katerega bi dobil obrat dostojno mesto med finalisti kvalitativnih žičnih izdelkov.

Za vse to smo dolžni izreči zahvalo tovarišu obratovodji, ki si je vseh štirinajst let kot prvi član kolektiva nesebično v korist nas vseh prizadeval pri reševanju številnih in težkih problemov prehoda iz zastarelega, tehnično dotrajanega obrata, ki ga je prevzel leta 1960. Njegovo delo lahko imenujemo garanje, odrekanje počitku, samo da bi bil jutrišnji dan kolektiva lepši in da bi vsak izmed nas imel zagotovljen boljši kos kruha.

Tovariša obratovodjo poznamo kot družbenopolitičnega delavca, pa tudi kot strokovnjaka, saj je bil eden najbolj aktivnih racionalizatorjev in novatorjev Železarne. Največ njegovih racionalizacij pa koristi prav nam pri našem vsakdanjem delu. Pogrešali ga bomo kot tovariša, sodelavca in človeka. Nič koliko je naših sodelavcev, ki jim je pomagal

v osebnih zadevah, stanovanjskih problemih itd. Vsem je bil dober prijatelj, ki je znal svetovati. V vsakem času je bil pripravljen žrtvovati se za naše osebno dobro in kolektiva kot celote.

Naše darilo naj ga vedno spominja na kolektiv žebjarne. Mi pa se ga bomo vedno spominjali pri našem delu. Ob odhodu se mu v imenu vseh zahvaljujemo in mu želimo veliko uspehov na novem delovnem mestu z željo, da nas še obišče.

V imenu vodstva TOZD Hladna predelava se je Zvonetu Laburi za ves njegov trud, ki ga je vložil pri delu v žebjarni, zahvalil direktor TOZD Hladna predelava Franc Vičar.

Zvone Labura je dejal, da mu je 700 tednov v žebjarni hitro minilo. Bili so lepi in težki trenutki. Zaželel je, da bi se žebjarna razvijala še naprej, prav tako pa tudi tovariški odnosi, ki so bili vsa ta leta v žebjarni taki, da so bili lahko za zgled tudi drugim obratom.

Ob koncu je dejal: Morda sem kdaj koga razžalil. Če je kdo tako čutil, se mu opravičujem. Vedno pa je boljša odkrita beseda, kakor rovarjenje za hrbtom.

Tak je bil Zvone Labura, zato so ga imeli delavci radi. In tak bo prav gotovo tudi kot sekretar medobčinskega sveta Zveze sindikatov Gorenjske. Vse je povedano z enim stavkom, ki pa so ga izrekli prene-kateri delavci ob slovesu: Od nas gre dober človek.

Skromno darilo obratovodji Zvonetu Laburi ob odhodu na novo delovno mesto

Svet ugotavlja, da so bili pri razvijanju socialističnih samoupravnih odnosov v Železarni doseženi pomembni družbenopolitični in ekonomski premiki, ki so pogojeni s sedanjo samoupravno organiziranostjo Železarne. Istočasno pa komunisti ugotavljajo, da je v pogledu doseganja proizvodnih programov oziroma produktivnosti in poslovnosti v Železarni čuti določeno stagnacijo, ki zahteva bolj intenzivno in odgovorno delo pri nadaljnjem izgrajevanju in poglobljanju socialističnih samoupravnih odnosov.

Svet zadoljuje komuniste Železarne, da poleg doslednega, odgovornega in discipliniranega uresničevanja določil nove ustave in dokumentov oziroma resolucij sedmega kongresa ZKS in desetega kongresa ZKJ, morajo na področju nadaljnjega kvalitetnega izgrajevanja in uresničevanja socialističnih samoupravnih odnosov svojo aktivnost usmeriti:

1. V lastno usposabljanje in usposabljanje vseh delavcev za uresničevanje novih družbenoekonomskih odnosov, kar pomeni organizirano spoznavanje vseh navedenih dokumentov — določil nove ustave, kongresnih resolucij in notranjih samoupravnih aktov — in aktivno prisotnost komunistov v življenju in delu temeljnih organizacij združenega dela in delovne organizacije. Za to pa je potrebna dobra organiziranost, disciplina in individualna odgovornost vseh komunistov in vseh organizacij. Ker je uresničevanje vseh teh nalog odvisno tudi od aktivnosti ostalih subjektivnih dejavnikov v TOZD in Železarni, se morajo komunisti zavzemati za kar najboljšo organiziranost sindikata in mladine.

2. Komunisti se bomo skupaj z vsemi socialističnimi silami zavzemali za stalno izpopolnjevanje in dopolnjevanje samoupravnega sistema in samoupravne zakonodaje v TOZD in Železarni, pri čemer imajo še posebno odgovornost komunisti, ki delujejo v posameznih samoupravnih organih, strokovnih službah in poslovnih organih ter so neposredno odgovorni za izgrajevanje tega sistema. V tem smislu in smislu referata podanega na seji, je treba, da se:

— izpopolni in bolj natančno opredeli delovanje zbora delavcev prek samoupravnih delovnih skupin,

— natančno opredeli sistem komuniciranja znotraj TOZD, oziroma odnosi med delavskim svetom in delegacijo, odgovornost za informiranje in celoten splet odnosov in odgovornosti, tako na nivoju TOZD, kakor na nivoju celotne organizacije,

— da se opredeli, izgradi sistem delovanja vseh ostalih delegacij TOZD: v delavskem svetu Železarne, delavskem svetu Slovenskih železarn, zboru združenega dela občinske skupščine in ostalih samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih,

— da se oblikuje politika obveščanja v TOZD in Železarni, oziroma ustanovi ustrezen center samoupravnega komuniciranja v Železarni, ki mora biti čim bolj približan samoupravnim strukturam oziroma delovati kot njihova služba — servis,

— da se s posebnim aktom v TOZD in delovni organizaciji opredeli način sklicevanja sej samoupravnih organov, z odgovornostjo za selekcijo gradiva oziroma informacije — kdo le-to glede na obravnavano vsebino mora dobiti.

3. Vsi dejavniki, zadolženi za nadaljnji razvoj samoupravljanja, predvsem pa pristojni odbori pri delavskih svetih in delovne grupe pri družbenopolitičnih organizacijah so dolžne, predvsem pa komunisti, ki delujejo v njih, da bolj tekoče, odgovorno in intenzivno delajo po vprašanih nadaljnjega kvalitetnega izgrajevanja samoupravnega socialističnega sistema in samoupravnih odnosov v TOZD in Železarni.

UGOTOVITVE IN SKLEPI

SPREJETI NA 6. SEJI SVETA ZK ŽELEZARNE, DNE 19. 9. 1975

4. Pri uveljavljanju enakopravnih odnosov med delavci v proizvodnih temeljnih organizacijah in delavci v skupnih službah, se bodo komunisti zavzemali, da se s samoupravnim sporazumom natančno opredelijo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti, ki temeljijo na združevanju dela in sredstev TOZD.

5. Ker se z nadaljnjim kvalitetnim poglobljanjem samoupravnih odnosov tesno povezuje tudi vprašanje dosledne razmejitev sredstev na temeljne organizacije združenega dela, bodo komunisti svoja prizadevanja usmerili v to, da se po teh vprašanih intenzivneje in hitreje dela. Se prav posebno so za to odgovorni komunisti, ki v pristojnih službah ali samoupravnih organih neposredno delajo.

6. Ker proces samoupravnega organiziranja delavcev v Železarni še ni zaključen, bo potrebno še nadalje aktivno delovanje komunistov pri organiziranju TOZD še na ožjih področjih delovnega procesa s ciljem, da se dosledno uresničujejo z ustavo opredeljeni družbeno-ekonomski odnosi. V zvezi s tem se zadolži odbor za uresničevanje ustave, da skupaj z ustrežno službo do konca januarja 1975 pripravi predlog za nadaljnje izgrajevanje samoupravne organiziranosti Železarne.

7. Ker je uresničevanje vseh teh in drugih nalog povezano z dosledno disciplino in odgovornostjo, se bomo komunisti na vseh nivojih in v vseh sferah borili proti nedisciplini, neodgovornosti, malomarnosti in vrstiskemu ponašanju, seveda pa bomo pri tem prvenstveno v lastnih vrstah zaostriili ta vprašanja in individualno odgovornost.

8. Komunisti se bomo dosledno zavzemali, da bo družbeno-ekonomsko in družbenopolitično izobraževanje članov samoupravnih organov oziroma delegacij in organov delavske kontrole stalna naloga pristojne službe, ki mora biti organizirana, permanentna in stopnjavana.

9. Osnovne organizacije in oddelki ZK morajo na osnovi zgornjih sklepov izdelati konkretne delovne programe, v katerih bodo opredelile naloge organizacij v celoti, kot naloge posameznih komunistov in njihovo delovanje v samoupravnih organih ter določile način spremljanja delovanja komunistov in uresničevanja sprejetih programov. V te programe je treba vgraditi tudi stalno spremljanje razvoja samoupravnih odnosov v TOZD.

10. Da se doseže večja enotnost in organiziranost, se morajo komunisti ob pomembnejših vprašanih, ki so bistvenega pomena za nadaljnje poglobljanje samoupravnih odnosov v TOZD, posebej dogovarjati za stališča. Za uresničevanje le-teh se morajo potem komunisti tudi odgovorno in enotno boriti.

11. Komunisti se morajo povsod kjer delujejo, odločno boriti, da se iznešeni problemi in zadolžitve službam hitreje in odgovorno razrešujejo. Posebno pozornost morajo posvetiti tako opozarjanju na odstopanja posameznikov ali grup od sprejetih stališč, kot tudi stalni borbi za preprečevanje in odstranjevanje takih odstopanj.

12. Organizacije ZK in komunisti, ki delujejo v organih delavske kontrole, morajo delovanju le-teh posvetiti posebno pozornost, da bodo hitreje zaživele kot posebna funkcija oblasti delavcev.

13. Posebna odgovornost, pri nadaljnjem razvoju samoupravnih socialističnih odnosov, se nalaga komunistom na vodilnih delovnih mestih. Sekretariati OO ZK morajo še posebej spremljati njihovo družbenopolitično delovanje.

14. Komunisti, ki delujejo v družbenopolitičnih organizacijah, se obvezujejo, da delujejo pri usklajevanju enotne družbenopolitične akcije vseh subjektivnih dejavnikov, tako na nivoju Železarne, kot na nivojih TOZD, v boju za uresničevanje ustavnih določil.

Dosledno uresničevanje teh sklepov se mora odražati v rezultatih uresničevanja antiinflacijskih programov in proizvodnih nalog, v dosledni delovni in tehnološki disciplini, v zaostreni individualni odgovornosti, kar vse mora v končnem cilju pomeniti stabilizacijo gospodarjenja in večjo socialno varnost delavcev.

Jesenice, dne 26. 9. 1974.

PREDLOG PROGRAMA RAZVOJA ŽELEZARNE V LETU 1975

(Nadaljevanje s 1. strani)

večji stabilizaciji celotnega gospodarstva.

Razprava v temeljnih organizacijah združenega dela naj predloži smernice kritično oceni in jih dopolni. Poslovno politiko posameznega področja naj obravnavajo odbori za gospodarstvo in delavski sveti, ki naj pooblastijo delegate, da bodo ob koncu razprave na delavskem svetu Železarne, sprejeli dokončno obliko in obveze poslovne politike za leto 1975.

Predlog poslovnih politik na posameznih področjih je v kratkem naslednji:

Prodajna politika

1. Osnovni cilj prodaje je prodati preko 400.000 ton gotovih proizvodov, kar predstavlja 5 % no povečanje prodanih količin in 3 % no spremembo asortimenta v smeri izdelkov z višjo prodajno ceno.

2. Proizvode bomo v letu 1975 pretežno prodajali na domačem tržišču, delno izvažali in delno v metalurški menjavi. Zaradi pomanjkanja jekla v Jugoslaviji, bo taka politika zniževala uvoz in s tem tudi zniževala stroške naših kupcev.

3. Prednost pri vključitvi v gospodarski načrt pri zaključevanju okvirnih pogodb in sprejemanju naročil na domačem trgu imajo kupci po naslednjem vrstnem redu:

a) absolutno prednost ima oskrba lastnih TOZD,

b) kupci, ki so istočasno naši dobavitelji osnovnih surovin,

c) kupci, s katerimi so sklenjene dolgoročne pogodbe, ki so jih doslej v redu izpolnjevali,

d) kupci, ki kupujejo najbolj rentabilne izdelke in ki so istočasno dobri plačniki, pri čemer imajo — pri enakih ostalih pogojih — prednost v SZ integrirane delovne organizacije,

e) kupci, ki naročajo večje količine istih izdelkov v najbolj ustreznem asortimentu,

f) ostali domači kupci.

4. Izvoza v naslednjem letu ne pričakujemo, izvažali bomo le proizvode, za katere na domačem trgu nimamo dovolj povpraševanja (žebri, elektrode, vlečeno jeklo itd.). Druge proizvode bomo izvažali le v primeru likvidnostnih težav ali večje potrebe po deviznih sredstvih. Prednost pri izvozu imajo:

a) kupci s sklenjenimi dolgoročnimi pogodbami,

b) stalni kupci za izdelke, ki jih na določeno področje izvažamo že več let,

c) izdelki, ki so najbolj rentabilni.

5. Metalurško menjavo z vzhodnimi deželami je potrebno pospešiti, zlasti v primerih, ko dobimo nazaj osnovne surovine po ugodnem menjalnem razmerju.

6. Spremembe prodajnih cen naj tudi v bodoče sledijo spremembam cen surovin. Pri tem je potrebno težiti k spremembam odnosov med posameznimi skupinami izdelkov.

7. Uvajanje novih izdelkov je treba načrtovati po količini in kakovosti zelo podrobno. Prav tako pa je potrebno izdelati strategijo prodaje za te nove proizvode (podboji, pletene vrvi itd.).

8. Tako kot za prodajo železarskih izdelkov, je potrebno skrbeti za prodajo ostalih izdelkov in storitev (hlindra, vroča voda, argon itd.). Cene teh izdelkov in storitev naj se gibljejo proporcionalno z gibanjem stroškov.

Proizvodna politika

1. Osnovni cilj proizvodnje je — proizvesti pol milijona ton surovega jekla, vsaj za 5 % višjo gotovo proizvodnjo in povečati storilnost, merjeno z gotovo proizvodnjo za okrog 3 %. To je potrebno doseči predvsem z boljšo organizacijo dela.

2. Proizvesti je potrebno take proizvode, da bodo po količini, kakovosti, dimenziji, obdelavi in rokih vsklajenosti sprejetimi naročili.

3. Na napravah, ki so v uporabi že dalj časa in zato utecene, planirati do 3 % višjo količino kot je dosežena v letu 1974, upoštevaje tudi asortiment. Pri spremembi asortimenta upoštevati tudi časovne obremenitve naprav.

4. Pri napravah, ki so šele začele s proizvodnjo ali so že iztrošene, se upošteva nižje izkoriščanje zmogljivosti.

5. Porabe materialov, surovin, orodja, energije itd. doseči in planirati na osnovi doseganj v letu 1974, upoštevaje tudi njihov trend. Planirane porabe naj bodo nekaj nižje ali enake doseženim. Omenjeno velja tudi za izplete, le da naj bodo planirani višji ali kvečjemu enaki doseženim.

6. Znižati zaloge gotovih izdelkov in polizdelkov z dobrim izpolnjevanjem zunanjih in notranjih naročil.

7. V čim večji meri izkoristiti pro-

izvodne naprave ter izpolnjevati naročila kupcev s čim nižjimi stroški.

8. Izkoriščati delovne naprave z enakomerno in optimalno obremenitvijo skozi celo 8-urno izmeno, kot tudi vseh dnevih meseca.

Nabavna politika

1. Zaradi čim večje izkoriščenosti proizvodnih predelavnih zmogljivosti planirati in nabaviti večje količine polizdelkov, zlasti tistih na začetku proizvodnega procesa.

2. Zaradi pomanjkanja deviz kupovati pri enaki in ustrezni kakovosti čimveč surovin, materialov, rezervnih delov, storitev in podobno doma.

3. Znižati zaloge surovin, materialov, orodja, rezervnih delov itd., razen osnovnih in kritičnih za uspeh poslovanja, predvsem tistih, ki obstajajo že vrsto let.

4. Dinamika dobave surovin naj bo vsklajena potrebam, razkladalnim zmogljivostim v železarni in pa propustni moči transportnih podjetij.

Socialno-kadrovska politika

1. Obdržati število zaposlenih na sedanjih ravni, izboljšati strukturo in znižati fluktuacijo. Ustaliti zaposlene tudi z gradnjo stanovanj, vključno s stanovanji za samske delavce.

2. Nameniti več pozornosti in več sredstev izobraževanju ob delu, več zlasti šolanju vseh, ki so odgovorni za organizacijo dela.

3. Povečati napore za hitrejšo poučevanje in boljše preverjanje znanja o varstvu pri delu ter povečati vlaganja na delovnih mestih za odpravo težkega in nevarnega dela.

4. Neinvesticijska potrošnja sredstev iz stanovanjskega in iz sklada skupne porabe naj se giblje v sorazmerju z osebnimi dohodki ter naj bo v rednih zneskih približno enaka, kot v tekočem letu.

Finančna in investicijska politika

1. Osnovni cilj finančne politike je ohranitev likvidnosti poslovanja.

2. Obračanje zalog ter plačevanje kupcev je potrebno izboljšati.

3. Planirana amortizacija naj bo večja od minimalne, po možnosti maksimalno dovoljena brez obdavčitve.

4. Zaradi predvidenega pomanjkanja finančnih sredstev se amortizacijska zamenjava in investicijsko vzdrževanje zadržita na minimalni stopnji.

5. Prednost pri investiranju ima nova hladna valjarina. Sledijo ostali, že začeti projekti. Preostala sredstva iz amortizacije, krediti ter sovlaganja gredo za projekte, ki bodo predlagani v planu za leto 1975.

ZMANJŠANJE ROPOTA NA ŽEBLJARSKIH STROJIH

(Nadaljevanje s 1. strani)

dobne žebljarske stroje (Wafios). To zahtevo pa več let postavlja tudi varnostna služba.

Na osnovi razpisov je služba za novatorstvo in racionalizacije dobila tri rešitve in sicer predlog št. 2090 od zunanjega sodelavca Ivana Jana, št. 2095, od našega sodelavca, urejevalca žebljarskih strojev v žebljarni, Donata Berčiča in št. 2096, od sodelavcev socialno zdravstvene službe Železarne Jesenice Aleksandra Rjazanceva, Miloša Svetnega in Franca Leskoška, ki so izdelali izčrpno znanstveno analizo o kvarnih vplivih prekomernega ropota na vse zaposlene v žebljarni.

Člani komisije so skupaj s službo za novatorstvo in racionalizacije in drugimi strokovnjaki analizirali in proučili vse tri nakazane rešitve in ugotovili, da najbolj ustreza rešitev, ki jo je nakazal vzdrževalec žebljarskih strojev Donat Berčič.

Že na prvi seji, dne 19. februarja 1974, je bila avtorju za teoretično nakazano rešitev tega problema in naloge priznana in izplačana druga razpisana nagrada v višini 400 din s prošnjo, da avtor še nadalje razvija nakazano rešitev. Priznanje in nagrada sta spodbudno stimulirala avtorja, da je uvedel novost, ki zmanjšuje ropot žebljarskih strojev in znižuje vzdrževalne stroške ter preprečuje stalne zastojne in izpade proizvodnje že na osmih žebljarskih strojih (v času letnih remontov).

Za izvirno novost so člani komisije na 4. seji avtorju priznali in odobrili enkratno akontacijo v višini 1.000 din s prošnjo in željo, da avtor uvede novost in izboljšavo na vseh žebljarskih strojih. Ko bo to narejeno, bo izboljšava Donata Berčiča ponovno, dokončno ocenjena in na osnovi

6. Prednost pri nadaljnjih investicijah imajo cenene investicije, povezane z organizacijskimi spremembami, spremembami delovnih pogojev, povečanjem avtomatizacije in podobno. Za ekonomsko upravičene investicije se smatra tiste, ki imajo diskontirano stopnjo vračanja vsaj 16 % ob minimalno 60 % gotovosti.

7. Čas od odločitve o investiciji do polnega izkoriščanja naprav naj bo čim krajši. Zato morata biti vsaka odločitev in investicija skrbno pripravljena.

Politika nagrajevanja in delitve dohodka

1. Celotni plan naj omogoči v letu 1975 ustvariti dohodek vsaj v višini leta 1973, po možnosti celo dosežnega v letu 1974. Pri tem je upoštevati realno tako realizacijo kot stroške. Redni dohodek na zaposlenega naj bo vsaj za 3 % višji kot v letu 1973/74.

2. Prispevki Železarne za zadovoljevanje skupnih potreb pri svobodni menjavi dela, naj bodo na približno ravni letošnjega leta, upoštevaje inflacijo.

3. Višina osebnih dohodkov v letu 1975 naj bo povečana za predvideni dvig življenjskih stroškov in predvideno povečano produktivnost dela.

4. Odnosi med kategorijami ostanejo v glavnem nespremenjeni do konca leta 1975, ko bo izpeljano ponovno vrednotenje delovnih mest.

5. V začetku leta 1975 vpeljati sistem napredovanja na delovnem mestu na osnovi uspešnosti pri delu, do konca leta pa vrednotenje vseh delovnih mest s pomočjo analitične ocene.

Politika raziskovalne dejavnosti

1. Posvetiti več pozornosti raziskovalni dejavnosti na vseh nivojih ter upoštevati njenih izsledkov.

2. Razvijati raziskave v talilniških obratih s ciljem povečanja proizvodnje, znižanja porab in zvišanja izplena.

3. Osvojati proizvodnjo dinamo jekla in nerjavnega jekla po licenci Armco.

4. Reševanje problemov ogrevanja blokov, problematika kvalitete površine valjanca, osvajanje postopka valjanja nerjavne žice in podobno v valjarskih obratih.

5. Razvijati raziskave v zvezi s patentirano žico, žico za pletene vrvi, dopolniti tehnologijo izdelave oploščenih elektrod, zamenjava uvoznih surovin z domačimi itd. v predelovalnih obratih.

6. Razvijati nove izdelke kot so npr.: jekla za kvalitetne vijake, konstrukcijska jekla s povišano mejo plastičnosti, tehnologijo avtomat-

(Nadaljevanje na 6. strani)

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 7. 10.	ZUPANČIČ MARTA	SELJAK VINKO
TOREK — 8. 10.	BERNIK FRANC	KAVČIČ EDO
SREDA — 9. 10.	TUŠAR IVAN	ZUPAN MIRKO
ČETRTEK — 10. 10.	ERZEN STANE	JELOVČAN JOŽE
PETEK — 11. 10.	PEZDIRNIK JOŽE	REKAR VINKO
SOBOTA — 12. 10.	TRONTIČ MARJAN	KOVAČ JANEZ
NEDELJA — 13. 10.	NOČ VINKO	LOGAR IGOR

Telefon dežurnega za vzdrževanje v železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela:
dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

od 7. do 12. oktobra

Dopoldan: dr. Drago Jeremič in dr. Stanka Šemrov-Novak.

Popoldan: dr. Aleksander Rjazancev in dr. Branimir Čeh.

V soboto, 12. oktobra, samo dopoldan dr. Branimir Čeh.

ZOBNA AMBULANTA

Dopoldan: terapevt Viktor Stražisar

Popoldan: terapevt dr. Alojz Smolej

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 14. ure.

IZLET DRMIT NA PRIMORSKO

DRMIT prireja za vse člane občinskega DIT dne 11. in 12. 4. m. izlet na Primorsko.

Program izleta:

Odhod v petek, 11. 10. ob 14.30 s parkirišča pri Železarni z avtobusom za 45 oseb.

Pot nas bo vodila preko Trbiža in Predila v Bovec, kjer bomo imeli v novem hotelu Kanin prenočišče in večerjo ter zajtrk naslednji dan.

Naslednji dan odhod iz Bovec bo ob 9. uri s postankom v Kobaridu in Tolminu. Prihod v Novo Gorico okrog 11.30, kjer si bomo ogledali proizvodnjo vzmetnic in pohištva v tovarni MEBLO.

V Novi Gorici bo kosilo od 13. do 14. ure. Odhod iz Nove Gorice ob 15. uri preko Ajdovščine in Črnega vrha nad Idrijo na Jesenice.

Vabimo vse člane skupaj z ženami.

Vsak udeleženec mora imeti veljavni potni list.

Lastni prispevek 100 din.

Prijave sprejema tajnik DRMIT — J. Arh. tel. 880, do 5. 10. 1974.

Odbor

AKTIVNIM IN UPOKOJENIM DELAVCEM HLADNE VALJARNE

Sindikalni odbor hladne valjarne obvešča vse sodelavce in upokojene, da organizira 12. oktobra piknik na Pristavi.

Odhod z avtobusom izpred železniške postaje ob 9. uri zjutraj.

Sodelavci prispevajo 5.— din, svojci 10.— din, upokojenici imajo prosto. Prijave sprejema tov. Klinar — tel. 532 do 9. 10. do 12. ure. Piknik bo ob vsakem vremenu.

NAROČILA OZIMNIC

Na seji izvršnega odbora tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata železarne Jesenice, dne 6. 9. 1974, je bil sprejet sklep o možnosti nabave ozimnice, ki jo oskrbi podjetje ETA iz Kamnika. Sodelavce obveščamo, da lahko nabavijo družinske pakete ETA:

VELIKA OZIMNICA	OZIMNICA
24 kozarcev za ceno 209 din	12 kozarcev za ceno 109 din
kisle kumarice	5 koz.
stročji fižol	1 koz.
rezane kumarice	2 koz.
marinirana paprika	5 koz.
mešana solata	4 koz.
rdeča pesa	4 koz.
domači ajvar	1 koz.
kamniška gortica	1 koz.
sladki feferoni	1 koz.

Vsi izdelki so v kilogramskih steklenih kozarcih in pasterizirani. Nabavo paketov omogočamo tako, da vsakdo izpolni naročilnico in jo odda najkasneje do 15. oktobra 1974 v pisarno sindikata železarne Jesenice ali tajniku osnovne organizacije sindikata v svojem obratu.

Gotovinskih plačil za pakete ne bomo sprejemali, ker bomo celotno plačilo odtegnili ob izplačilu oktobrskega osebnega dohodka, dne 15. novembra 1974.

Kdaj boste lahko prejeli naročene pakete ozimnice, vas bomo obvestili preko časopisa ŽELEZAR in tudi preko osnovnih organizacij sindikata obratov.

Predvidoma bo ozimnica na razpolago v začetku novembra 1974.

NAROČILNICA

Ime in priimek
del. številka
oddelek
šifra obrata
Naročam kom paketov VELIKA OZIMNICA PO 209 din,
Naročam kom paketov OZIMNICA PO 109 din.

Z lastnoročnim podpisom jamčim za naročilo in plačilo.

Podpis:

TOZD Hladna predelava

13. SEJA DELAVSKEGA SVETA

V ponedeljek, dne 23. septembra, je predsednik delavskega sveta TOZD Hladna predelava, Ivan Sušnik sklical 13. redno sejo, za katero je predlagal naslednji dnevni red: pregled izvrševanja sklepov prejšnje seje, poročilo o izvajanju antiinflacijskega programa, poročilo o izgradnji nove hladne valjarne, spremembe normativov v elektrodnem obratu, prioriteta lista prosilcev stanovanj v TOZD Hladna predelava, predlog samoupravnega sporazuma za »novatorja leta«, predlog zbiranja sredstev za stroške projektne dokumentacije ter razno.

Delavski svet je na začetku seje pregledal izvrševanje sklepov prejšnje seje in ugotovil, da sta ostala neizvršena le dva sklepa. Prvi sklep se nanaša na izdelavo primerjalne ocene delovnih mest v TOZD Hladna predelava z delovnimi mesti v TOZD Talilnice in Valjarne. Sklep je ostal neizvršen zato, ker TOZD Talilnice in Valjarne nista hoteli sodelovati. Drugi neizvršeni sklep pa se nanaša na izgradnjo skupnega počitniškega doma Slovenskih železarn v Baški. Ta sklep ni bil realiziran zaradi pomanjkljivih podatkov.

Iz ene prejšnjih sej je ostalo odprto tudi vprašanje pritožbe Draga Breganta iz elektrodne obrate, glede odobritve neprekinjene delovne dobe za čas njegove zaposlitve pri Univerzalu kot odjemnik elektrod. Delavski svet je ugotovil, da je bila zaposlitev Breganta pri Univerzalu v interesu Železarn in da je imenovani odšel na to delovno mesto na prigovarjanje obratovodstva elektrodne obrate in prodajne službe Železarn, zato je sprejel njegovo pritožbo za utemeljeno in jo tudi ugodno rešil.

Poročilo o izvajanju antiinflacijskega programa je podal direktor TOZD Franc Vičar. Poudaril je, da je osnovna naloga, ki izhaja iz tega programa, doseči proizvodnjo predvideno z družbenim planom, v kvalitetnem pogledu pa mora biti družbeni plan celo presežen. V vseh obratih TOZD je treba izboljšati izplen, v elektrodnem obratu pa čim bolj zmanjšati izmeček.

Iz poročila je bilo tudi razvidno, da v mesecu avgustu niso bile izpolnjene obveznosti po planu le v elektrodnem obratu in žebliarni. Osnovni vzroki za to so: velika dopustniška odsotnost pomanjkanje vložka in težave s proizvodnimi napravami.

Pri proizvodnji dinamo hladno valjanih trakov, so bile v preteklih treh mesecih presežene planske obveznosti, prav tako tudi pri proizvodnji patentirane in VAC žice. Izpleni so bili v vseh obratih boljši. Proizvodnja v septembru poteka dokaj normalno.

Delavskemu svetu je bila posredovana tudi informacija o poteku izgradnje nove hladne valjarne. Direktor TOZD je povedal, da so vsa gradbena dela že v teku. Približno dva meseca kasnitve je pri domači konstrukciji, medtem ko pri tujih dobaviteljih ne bo kasnitev. Vsa oprema je že v izdelavi, ki poteka po predvidevanjih. Finančna sredstva za dela so na razpolago v zadostni meri, vendar pa je trend podražitev višji kot je bilo predvideno.

Delavski svet je nato obravnaval predlog normativnih sprememb v elektrodnem obratu, ki jih je predlagal oddelek za organizacijo dela pri SEOP.

Potreba po spremenjenem normativu je nastala zaradi drugačnih pogojev dela, ki so pogojena z rekonstrukcijo elektrodne obrate. Predlagani normativ je enak sedanjemu, to je 216 oseb, izvršene so bile le nekatere kompenzacije. Delavski svet je na osnovi obrazložitve ugotovil, da so spremembe z ozirom na zaključeno prvo fazo rekonstrukcije nujno potrebne in jih je v celoti potrdil.

V zvezi s sklepom odbora za delovne in življenjske pogoje o dodeljevanju stanovanj, je kadrovski sektor posredoval delavskemu svetu seznam prosilcev stanovanj iz TOZD Hladna predelava iz prioriteta vrstnega reda. Temu seznamu je bilo priloženo tudi pojasnilo, da sta po sklepu tega odbora vsaki TOZD dodeljeni dve stanovanji za delavce, ki so zaposleni na ključnih delovnih mestih v TOZD. TOZD Hladna predelava ima tri take prosilce, od katerih pa bo za enega rešeno stanovanjsko vprašanje na osnovi visoke uvrstitve v splošnem vrstnem redu. Delavski svet je na osnovi tega sklenil, da se ti dve razpoložljivi stanovanji dodelita Bogdanu Marinkovskemu iz žičarne in Janezu Novaku iz profilarne.

Predsednik komisije za raziskave, izume in racionalizacije Leon Mesarič je delavskemu svetu poročal, da je komisija na svoji 4. redni seji obravnavala samoupravni sporazum za podelitev nagrade »novator leta« in sklenila predlagati delavskemu svetu, da ta samoupravni sporazum pregleda in ga v skrajšani obliki posreduje v razpravo samoupravnim

delovnim skupinam z naslednjimi spremembami:

— Člen 4. — predlog sprememb: »nagrada lahko prejme večkrat«.

— Člen 5. — predlog sprememb: »Kandidati naj bodo avtorji, ki so bili izbrani v posameznih TOZD za najuspešnejšega novatorja v preteklem letu in jih je izbrala komisija pri TOZD«.

— Člen 7. — predlog sprememb: »Če ima nagrajen predlog več avtorjev, se nagrada deli s številom avtorjev na enake dele. Diplomsko prejme vsak avtor.«

Delavski svet je s predlogom komisije soglašal in sprejel sklep, da je samoupravni sporazum skupaj s predlaganimi spremembami primeren za razpravo na sestankih samoupravnih delovnih skupin.

Sektor novogradenj — OPTIO, je posredoval vsem delavskim svetom TOZD predlog za združitev sredstev, ki so potrebna za izdelavo projektne dokumentacije. Ta dokumentacija mora biti namreč izdelana v skladu z veljavnimi predpisi in jo lahko pripravijo samo za to pooblaščen pravna telesa. Zaradi tega OPTIO ne more izdelati te dokumentacije v celoti, pač pa jo mora naročiti pri zunanjih projektantskih organizacijah, kar pa je vezano z določenimi finančnimi sredstvi. Zato predlagajo formiranje skupnih sredstev za te potrebe, z eno kontno številko za vso Železarno. Vsaka TOZD naj bi oddvojila 2 % sredstev investicijskega

vzdrževanja in 6 % sredstev amortizacijskih zamenjav. Po tem predlogu naj bi TOZD Hladna predelava iz sredstev IV oddvojila 53.340 din, iz sredstev AZ pa 243.000 din. Vse štiri TOZD bi na ta način formirale skupno 2.090.840 din.

Delavski svet je na osnovi obrazložitve soglašal z združitvijo sredstev za potrebe projektne dokumentacije s pripombo, da se morajo predlogi koriščenja sredstev IV in AZ realizirati po takem vrstnem redu kot so bili odobreni.

Delavski svet je obravnaval tudi predlog o pristopitvi Slovenskih železarn v Poslovno skupnost za izgradnjo plinovodnega omrežja v Sloveniji in se, z ozirom na vedno večje pomanjkanje energetskih virov v Sloveniji, s pristopom strinjal.

Na koncu seje so odobrili še nabavo varilne naprave za oblikovalni stroj Rossi. Predračun za nabavo te naprave je 138.600 din. Z nabavo te naprave bodo neuporabni konci trakov pri kolobarjih kvalitetno odrezani brez fizičnega napora delavca. Skrajšal se bo tudi pripravljalni čas, povečala pa se bo varnost in kvaliteta dela.

V zvezi z odhodom dosedanjega obratovodja žebliarne Zvoneta Labura na drugo delovno mesto, je delavski svet soglašal s predlogom direktorja TOZD, da se izstavi odločba za v. d. obratovodja žebliarne Leonu Mesariču za dobo šestih mesecev.

Na predlog direktorja TOZD je delavski svet imenoval tudi komisijo za izvršitev primopredajnih poslov obratovodja žebliarne v sestavi: Vlado Stenovec, Rok Globočnik in Anton Kelvišar.

Zaradi odhoda dosedanjega predsednika odbora za gospodarstvo Janeza Jamarja na drugo delovno mesto izven TOZD Hladna predelava, je delavski svet sklenil, da naj funkcijo predsednika prevzame dosedanj podpredsednik Stane Horvat, podpredsednika pa Franjo Kragolnik.

J. S.

TOZD Vzdrževanje, energija in transport

16. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V ponedeljek, 30. septembra, je imel odbor za gospodarstvo pri DS TOZD VET svojo 16. sejo z zelo obširnimi dnevnimi redom. Direktor Miroslav Noč je obrazložil gradivo predlogov samoupravnih sporazumov, ki jih v gospodarstvu SRS pripravljajo in perspektivo ter delež železarn v teh pomembnih asociacijah.

Šef vzdrževanja Brelj in vodja žerjavnega oddelka strojnega vzdrževanja sta predložila v obravnavo predloge in principe nove organizacije žerjavnega oddelka. Sodelavec materialnega knjigovodstva je članom odbora prikazal izpolnitev proizvodnih nalog v avgustu z vidika poslovne uspešnosti TOZD. Naknadno pa je bila, na predlog direktorja, uvrščena na dnevni red še razprava o načelih planske politike za leto 1975 ter obravnava aktualnih predlogov IV in AZ še za leto 1974 s katerimi odbor zaradi racionalnega gospodarjenja še razpolaga.

Železarna je skoraj v vseh gospodarskih združbah energetike, težke industrije in transporta najmočnejši član in zato je treba vprašanja sofinanciranja in druge udeležbe res doobro pretehtati. Najdalj časa so se zadržali pri finančni konstrukciji in izvedbenih variantah samoupravnega sporazuma za gazifikacijo SRS. Člani odbora so imeli dokaj tehtne pomisleke na samo enolokacijski priključek, vendar se s članstvom in pristopom Železarn strinjajo in zadoščujejo predlaganega predstavnika Jaka Sranca, da zastopa interese Železarn.

Za vse člane in prisotne tudi ni bilo vprašanje sodelovanja tovarne pri samoupravnih interesih skupnosti za nafto in plin, kjer nas bo kot delegat zastopal direktor Miroslav Noč.

Ustanovljena bo vodna skupnost za področje Gorenjske s sedežem v Kranju, ki naj bi prvenstveno skrbela za namensko porabo sredstev. Železarna bo od 38 imela šest delegatskih mest.

V nadaljevanju seje so bili člani odbora seznanjeni z vzroki in potrebami za reorganizacijo žerjavnega oddelka. S predloženo shemo so soglašali in novo organizacijo priporčili. Na pripombo direktorja so predlagatelje zadolžili, da doseže DS predložijo še ekonomske učinke predložene reorganizacije.

Tov. Zveglj je v prikazu gibanja stroškov obrazložil vplive in soodvisnost med vzdrževalnimi stroški in lastno prodajno ceno. V avgustu je bila situacija naslednja:

Vi + 12 %
Vzdrževanje povečano za 12 %, Ei — 12 %
Energija zmanjšana za 12 %, Ti — 17 %

Transport zmanjšanje za 17 %.

Celotna TOZD VET ima za 0,5 % manjše stroške planske cene na tono

23. SEJA ODBORA ZA KADRE IN MEDSEBOJNA RAZMERJA

Odbor za kadre in medsebojna razmerja pri DS TOZD VET, je imel 24. septembra svojo 23. sejo, na kateri so imenovali vršilca dolžnosti na objavljeno delovno mesto inšpektor za strojne naprave v tehničnem inšpektoratu. Pregledali so izvajanje zadnjih sklepov odbora, razporedili 47 delavcev na delovna mesta, med katerimi je deset delavcev predvidenih za tečaj za premikarje na transportu, osim delavcem so ukinili odbitke od osnovne tarifne postavke, premestili so 20 delavcev, niso pa po predlogih obratovodij premestili štirih delavcev, ker so menili, da bi s tako premestitvijo preveč odstopali od kriterijev normalnega napredovanja glede na delovno dobo posameznikov. Na seji so reševali 21 prošelj in pritožb ter imenovali vodja izmene oddelka za

vodo in tehnološka goriva, ki se je prijavil na objavljeno delovno mesto.

Odbor je zadolžil vse odgovorne, da popravijo kategorije čistilkam s 1. na 2. kategorijo na osnovi sklepa komisije za kategorizacijo. Sprejeli so sklep, da naj se nadomeščanje odsotnih delavcev izvaja samo od skupinovodij navzgor in na individualnih delovnih mestih, ker odbor nima pregleda in kontrole pri nadomestovanju na nižjih delovnih mestih, kar pa mu povzroča težave pozneje pri stalnih premestitvah. Sprejeli so tudi informacijo o predvideni reorganizaciji žerjavnega oddelka in na koncu zadolžili vse vodje SDS, da sklepe, predvsem tiste, ki se nanašajo na njihov obrat, obravnavajo na sestankih samoupravnih delovnih skupin. NZ

TOZD Valjarne

15. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik Franc Ravnihar je 27. septembra sklical 15. sejo odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Valjarne in v obravnavo poleg pregleda o izvrševanju sklepov, predlagal še poročilo o doseženi proizvodnji, asortimentu, izplenu in stroških v avgustu 1974, predlog operativnega programa za mesec oktober in izpolnjevanje protiinflacijskega programa TOZD Valjarne.

Odbor je po pregledu sklepov ugotovil, da so vsi realizirani, oziroma so nekateri zaradi daljšega trajanja reševanja še v teku.

Direktor TOZD Valjarne Avgust Karba je članom odbora posredoval poročilo o doseženi proizvodnji, izplenu in stroških v obratih TOZD Valjarne za mesec avgust 1974. Skupna proizvodnja je bila dosežena z 98,9 %, blagovna proizvodnja pa z 98,2 %.

Bluming valjarna je obratovala nekoliko boljše kot v juliju, vendar je bilo še vedno preveč zastojev. V primerjavi z julijem so dobili v avgustu 1.817 ton manj ingotov in bram iz obeh jeklarn. Zaradi okvare na generatorju pogonskega motorja bluminga, valjarna ni obratovala 25 ur, kar predstavlja 1.200 ton izpada proizvodnje.

Ker bluming valjarna ni dosegla planirane količine, je tudi skupna in blagovna proizvodnja štekel ogrožja pod planom.

Valjarna 2400 je planirano skupno in blagovno proizvodnjo v avgustu presežila, predvsem na račun medfazne proizvodnje, ki je ostala na zalogi iz meseca julija.

Tudi v valjarni žice so skupno in blagovno proizvodnjo prekoračili.

Valjarna profilov je v avgustu obratovala dobro in je planirano skupno proizvodnjo presežila.

Vodja priprave dela Janez Rozman, je podal predlog operativnega programa za mesec oktober 1974. Skupne proizvodnje je po družbenem planu planirane 66.510 ton, programirane 68.310 ton, blagovne je po družbenem planu planirane 20.660 ton, programirane pa 19.400 ton.

V nadaljevanju je direktor TOZD Valjarne odboru posredoval poročilo o izpolnjevanju protiinflacijskega programa za TOZD Valjarne. V valjarni bluming so zelo presežili zastoj v mesecu avgustu in sicer bi jih po obvezi moralo biti 23 %, dejansko pa jih je bilo 29,8 %. Znatno preseženi so tudi vzdrževalni zastoji in sicer za 5,1 %. Pri izplenu je valjarna za 1,0 % pod planiranim, v porabi mazuta pa prekoračuje obvezo za 3,6 kg/t. V valjarni žice so prav tako previsoki zastoji za 1,44 %. Mehanskih in elektro zastojev je

bilo v avgustu 13,61 %, obveza ki so jo sprejeli pa je 10 %.

V valjarni 2400 zaradi pomanjkanja vložka niso obratovali v prostih sobotah. Protiinflacijski program predvideva 20 % zastojev, vendar je valjarna obratovala s 24,62 % zastojem. Pri pločevini, predani na zalogo, so obvezo 300 ton prekoračili za 144 ton.

Po obravnavi dnevnega reda je odbor za gospodarstvo sprejel naslednje sklepe:

1. Sama proizvodnja v mesecu avgustu ne kaže tako slabe slike, razen v valjarni bluming, kjer pa so vzroki znani. Ostali obrati so delali dovolj dobro. Poslabšan je izplen v valjarni bluming, vendar pa stroški niso več v tako visokem porastu. Pri asortimentu so bile določene težave, ker iz jeklarn niso dobili vložka, kakršnega so naročili. V prihodnje bo treba usmeriti vse napore, da bodo s planom postavljene naloge dosežene.

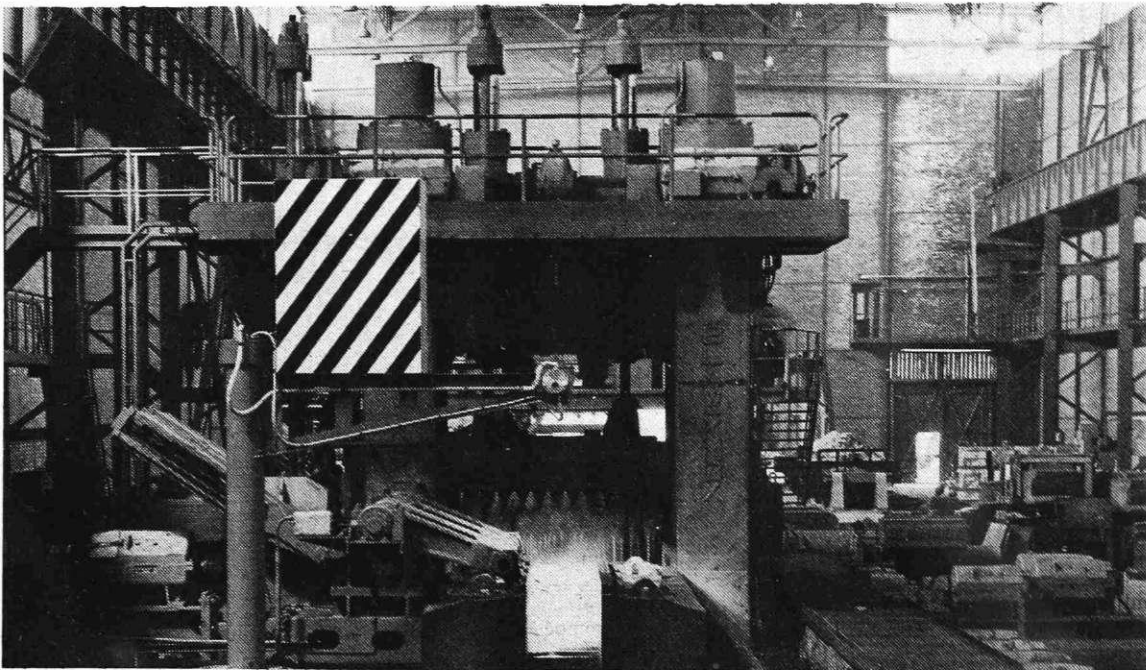
2. Priprava dela TOZD Valjarne mora zaradi pomanjkanja vložka do prihodnje seje izdelati program nekurantnega vložka za valjanje oz. urediti s prodajnim oddelkom prodajo tega materiala. To velja za vložke v valjarni 2400 in za zalogo blumsev v treji hali za valjarno žice.

3. Predlog operativnega programa za mesec oktober 1974 se potrdi s pripombo, da mora vsak član delovnega kolektiva doprinesiti svoj delež k izpolnjevanju proizvodnega plana.

4. Odbor ugotavlja, da je bilo pri izpolnjevanju antiinflacijskega programa v TOZD Valjarne v mesecu avgustu precej težav, ker je to še poletni mesec in je koriščenega veliko rednega dopusta. Pokazatelji v septembru pa kažejo že nekoliko boljše rezultate. Naloga vseh je, da se prizadevajo, da bodo vse točke, ki so navedene v protiinflacijskem programu, do konca leta tudi izvedene.

5. V zvezi z razkladanjem transportnih voz v valjarni Bela so sklenili, da obratovodja Lado Senčar posreduje obratovodstvu transportnega obrata odgovor s predlogom, da se ponovno nabavi zaščitne vozove.

6. Odbor podpira vsa prizadevanja v naporih za izboljšanje delovne in tehnološke discipline v obratih TOZD Valjarne. HZ

Valjanje na Blumingu

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

JESENIŠKA MLADINA PRED KONGRESOM ZM SLOVENIJE

9. kongres Zveze mladine Slovenije je pred vrati. Začel se je v sredo, 2. oktobra ob 10. uri v Moravskih Toplicah pri Murski Soboti. Svečani otvoritvi bo sledilo plenarno zasedanje na katerem bo predvidoma sodelovalo trinajst razpravljalcev. Drugi dan kongresa bo delo potekalo v komisijah, zadnji dan pa bo spet plenarno zasedanje, na katerem bodo sprejeli tudi nov statut in resolucijo ter izvolili novo republiko mladostvo ZM.

Minuli teden je bil v Kranju posvet gorenjskih delegatov za 9. kongres ZMS. Delegati so se dogovorili za enotna stališča, katera bodo zastopali na kongresu slovenske mladine.

Naša predkongresna rubrika, v kateri smo vas seznanjali o pripravah jeseniške mladine na kongres ter o ostalih zanimivostih okrog kongresa, se danes izteka. Ne izteka pa se

razprava o kongresnih dokumentih, ki jo bomo nadaljevali tudi v prihodnje. J. R.

POZDRAV IX. KONGRESU ZVEZE MLADINE SLOVENIJE

POGOVOR Z DIJAKI PRVIH LETNIKOV ŽIC

Za pogovor sem prosil dijakinjo 1. letnika metalurške TSS Mileno Brečko in dijaka 1. letnika strojnega oddelka TSS Renata Droleta.

— Kje sta zvedela za to šolo? Milena Brečko pravi: »Doma sem iz Hrastnika. Šolo pa so me seznanili sorodniki in znanci, ki jih imam na Jesenicah in pri njih tudi stanujem.«

Renato Droleta, moj drugi sogovornik pa je povedal: »Mene pa so seznanili moji dobri prijatelji, ki so bili prav tako dijaki te šole.«

— Zakaj sta se vpisala ravno v TSS na metalurški, oziroma strojni oddelki?

»Imam veselje do tehnike in zato sem se odločila,« je zgovorno začela pripovedovati Milena, »da grem na neko srednjo tehniško šolo. Ker pa v bližini doma nimam primerne šole, sem prišla na Jesenice. Vem, da ta poklic ni lahek, vendar upam, da bom dobila primerno delovno mesto, če bom uspešno zaključila šolanje.«

»Na strojni oddelki sem se vpisala zato, ker imam po končani šoli širši izbor zaposlitve kot pri drugih poklicih,« je menil Renato.

— Kako sta se privadila na novo delovno okolje?

M. B.: »V začetku mi je bilo skoraj malo nerodno, ker je na šoli, kakor tudi v razredu, veliko fantov. Sedaj pa sem se že privadila in upam, da bo dobro.«

R. D.: »S privajanjem doslej še nisem imel težav.«

— Kakšen pa je sestav razreda?

NAJVEČ O KADROVSKIH TEŽAVAH

16. septembra je bila v Ljubljani sveta Zveze mladine sestavljena organizacija »druženje dela Slovenije železarne«. Ta svet je organ, ki povezuje med seboj mlade železarje in predelavalce. Na seji so predstavniki mladih, vsak kolektiv ima v svetu dva člana, največ časa posvetili problemom mladih delavcev v posameznih podjetjih.

Ugotovili so, da se največ problemov pojavlja na področju kadrovske politike, ki domala v vseh kolektivih ostaja normalno delovanje organizacije ZM. Prisotni člani so se zavzeli, da je problem kadrovske politike treba reševati sistematično ter s pomočjo dejavnikov, ki so soddgovorni za to vprašanje. V ta namen so se dogovorili za sklic vseh direktorjev kadrovskih sektorjev Slovenskih železarn, ki bodo s člani sveta skušali najti enotna stališča za učinkovito reševanje tega problema.

Med drugim so se na seji še dogovorili za izvedbo dvodnevne seminarja za mlade delavce, ki bo predvidena 19. in 20. oktobra v Bohinju. Kot predstavnika tovarniške konference ZM Železarne sta v svetu Vasilij Koman in Ferdo Kikelj.

J. R.

NOV MLADINSKI AKTIV V CENTRU ZA OBDELAVO PODATKOV

Center za obdelavo podatkov je delovni kolektiv, ki sodi v okvir skupnih služb sektorja za ekonomiko in organizacijo. V njem je veliko mladih. Začutili smo potrebo, da ustanovimo svoj mladinski aktiv, ki bi nas bolj povezoval in nudil možnosti neposrednega delovanja na različnih področjih. Ker obstoja možnost, da se ustanovi mladinski aktiv v oddelku, kjer je več kot 15 mladih, smo sklicali ustanovni sestanek. Na sestanku smo povabili predsednika konference ZM Železarne Vasilija Komana, sekretarja osnovne organizacije ZK tehničnih služb Uroša Kržeta in vodjo centra Ljuba Sokliča.

Po izvolitvi delovnega predsednika in zapisnikarja je predsednik

dim, da niso. Seznanjeni so bili z razmerami na šoli.

— Ali se bosta vključila tudi v izvenšolsko dejavnost?

»V razredu so me izvolili za predsednico razredne skupnosti. Drugače pa se ne mislim udeleževati, razen, če bodo plesi, bom hodila.«

»Jaz pa bi hodil k marksističnemu krožku, ker sem bil že v osemletki v klubu OZN.«

Jošt Novak

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

TOZD HLADNA PREDELAVA

Predsednik odbora osnovne organizacije sindikata TOZD Hladna predelava, je za 23. september sklical 11. redno sejo.

Navzočim članom odbora osnovne organizacije je bilo posredovano poročilo o trošenju sredstev socialne pomoči v osmih mesecih letošnjega leta. Sredstva, ki so še v blagajni bodo skladno s sprejetim sklepom potrošili za nabavo ozimnice za sodelavce, ki prejemajo večje otroške dodatke.

V nadaljevanju seje so bili člani odbora osnovne organizacije sindikata seznanjeni z izpolnjenim pravilnikom o dodeljevanju denarne pomoči in ga tudi sprejeli. Sledile so še informacije o nabavi ozimnice v jeseniških trgovinah v dneh od 10. septembra do 20. oktobra ter o ponudbi tovarne ETA iz Kamnika za nabavo družinskih paketov.

Predsednica komisije za socialna vprašanja tov. Divjakova je posredovala predlog o dodelitvi denarne pomoči šestim sodelavcem. Odbor se je s predlaganimi zneski strinjal. Strinjali so se tudi s predlogom, da bo v ustreznem organu vodne skupnosti Gorenjske sodeloval Leon

Ravnik. Prav tako niso imeli pripomb k predlogu, da bosta na osmem kongresu slovenskih sindikatov v Celju sodelovala tov. Kobentar, predsednik tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata železarne in Metka Kozlevčar iz valjarne 2400.

Ob koncu seje je tov. Zemva iz žebeljarne kritično ocenil dosedanje nabavo vstopnic za ogled hokejskih tekem in predlagal nabavo večjega števila vstopnic za zaposlene delavce naše železarne.

OTK

10. redna seja odbora osnovne organizacije OTK je bila 19. septembra. Za novega blagajnika je bila imenovana Marinka Jensterle, nato pa so soglasali s predlogom, da namesto predvidenega piknika organizirajo izlet na Stajersko. Predlagano je bilo tudi, da denarja ne bi delili po internih oddelkih OTK. Odbor se je strinjal s predlogom referenta za šport in rekreacijo, da bi za vse športnike OTK organizirali piknik in dodelili po 100 dinarjev na posameznega udeleženca. Zaradi daljše bolezenske odsotnosti so enkratno denarno pomoč dodelili trem sodelavcem.

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje ...

29

Tito

Hrana je pogoj, da se preživimo

Odrasla meri največ do 50 cm. Zanj so značilne izrazito rdeče, svetlo obrobljene okrogle pege na bokih, medtem ko so glava, hrbet in hrbtina plavut posuti z manjšimi ali večjimi temnimi pegami. V blejskem in bohinjskem jezeru je njena najbližja sorodnica — imenovana jezerska postrv (SALMO TRUTTA LACUSTRIS). Je nekoliko večja, namesto rdečih pa ima temno rjave in poleg njih še po vsem telesu raztresene skoraj črne pege. Potočni postrvi je sorodna tudi precej večja soška postrv ali glavatica (SALMO MARMORATUS), ki pa je po hrbtu in bokih nepravilno temno svetlo marmorirana in to večinoma v različnih odtenkih sive barve.

SULEC (HUCHO HUCHO)

Ima v zelenih ali rjavih odtenkih sivkasto telo, ki je v zgornjem delu drobno temno pikasto. Zraste do 120 cm, živi pa v hitro tekočih vodah s prodnatimi ali kalnatimi dnom.

LIPAN (THYMALLUS THYMALLUS)

Zanj je značilna velika in visoka hrbtina plavut ter rdečkasta pega na obeh bokih. Sicer pa je po hrbtu temnejše kovinsko sivkasto, boki pa imajo rumenkast lesk. Zraste približno do 50 cm in živi v nekoliko bolj umirjenih vodah, ki imajo trdno dno, vendar ne prevelik padec.

KLEN (LEUCISCUS CEPHALUS)

Ima temen hrbet z zelenkastimi ali rjavkastimi leskomi ter zlato rumene boke. Zraste približno do 50 cm ter živi v hitrih in bistrh, včasih pa tudi stoječih vodah.

PODUST (CHONDROSTOMA NASUS)

Ime podust je dobila zato, ker ima usta na spodnji strani glave, od daleč pa jo spoznamo po tem, ker se pri obračanju srebrno zaleskeče. Je zelo pogosta riba v hitrih, zelo hladnih gorskih, pa tudi nižinskih vodah s kamnitim dnom. Zraste nad 50 cm.

MRENA (BARBUS BARBUS)

Njen hrbet je rjavo zelen, boki pa bleščeče rumenkasti. Je izrazito talna riba z dolgimi brčicami. Odrasla meri do 90 cm in je pogostna v srednjih in spodnjih tokovih nižinskih rek.

SOM (SILURUS GLANIS)

Ima skoraj črn hrbet ter olivno zeleno lisaste boke, na glavi pa dve dolgi in štiri krajše brčice. Kot naša največja sladkovodna riba zraste tudi do 150 cm. Živi v globokih, počasi tekočih ali stoječih, toplejših vodah.

OSTRIŽ (PERCA FLUVIATILIS)

Tudi ostriž je roparica, ki pa le redko zraste nad 30 cm. Njegov hrbet je temno zelen do temno rjav, boki so nekoliko svetlejši, značilne zanj pa so temne proge, ki potekajo prečno po telesu. Živi v toplih, čistih, počasi tekočih ali stoječih vodah.

SMUČ (STIZOSTEDION LUCIOPERCA)

Ima precej vitko telo, katerega hrbet je temno siv do olivno zelen, boki pa so rumenkasto svetleči. Je roparica, ki živi v blejskem jezeru in zajezitvah na Dravi. V toplejši vodi zraste do 120 cm.

RDEČEPERKA (SCARDINIUS ERITHROPHthalmus)

Ime je dobila po živo rdeči barvi plavuti, sicer pa ima rjavo zelen do olivno siv hrbet ter bleščeče rumene boke. Zraste do 30 cm in je pogostna v počasi tekočih in stoječih vodah ter mrtvih rokavih.

KRAP (CYPRINUS CARPIO)

Zanj je značilna nesorazmerno velika glava in od strani močno sploščeno telo. Ima modro zelen do zeleno rjav hrbet ter zlato rumene boke, zraste do 45 cm. Živi v stoječih ter v toplejših, počasi tekočih vodah.

PRIROČNA SREDSTVA ZA RIBJI LOV

Na najbolj enostaven način lovimo ribe kar z rokami. Ta način je pri določenih vrsti celo zelo uspešen. Praviloma se moramo pomikati proti toku. Če pod roko začutimo ribo, moramo najprej pazljivo otipati, kje so škрге, nato pa takoj za njimi močno in na hitro stisniti. Z rokami lovimo predvsem postrvi, klene in mrene, ko se zadržujejo pod kamenjem, po tolmunih in v luknjah izpod jadenjenih bregov.

Prav tako preprost in uspešen način je tudi, če gorskemu potoku spremenimo smer toka ali pa ga izsušimo. To dosežemo, če v vodo namečemo kamenje, veje, debla, travno rušo in zemljo, pozimi pa tudi sneg. Na izsušenih mestih ter v nastalih plitvinah ostanejo ribe, predvsem postrvi.

Istočasno z akcijo za gladujoče v Rusiji, oziroma v začetku le-te, je potekala solidarnostna akcija za stavkajoče kovinarje v Westnovi tovarni v Celju. Postavili so zbiralec, ki so po tovarniških obratih Kranjske industrijske družbe zbirali prispevke za stavkajoče celjske delavce. Po nekaterih obratih so nabrali 2000 do 5000 dinarjev na obrat. Tako se je nabrala vsota denarja, ki je bila precejšen jeseniški delež v deležu drugih slovenskih delavcev, s katerimi so zbrali več kakor 400.000 dinarjev za podporo stavkajočih kovinarjev v Westnovi celjski tovarni.

Druga nabiralna solidarnostna akcija jeseniškega delavstva je bila akcija za pomoč nemškemu proletariatu in je pričela o internacionalistični zavesti nosilcev te akcije — jeseniških komunistov, pa tudi tistih delavcev, ki so darovali denarni prispevek v pomoč nemškim delavcem, ki so v tistem času preživljali težke čase predvsem zaradi izdajstva, ki ga je nad nemškim delavstvom zagrešila novembra 1918 nemška socialna demokracija.

Januarja 1923 so namreč Francozi zasedli Porurje, ker je nemška vlada zaostala s plačevanjem reparacij. V Porurju je kmalu nato zaradi nečloveškega izkoriščanja izbruhnila stavka porurskih delavcev, ki pa je bila krvavo zatrta. Ze ob prvih spopadih s policijo je padlo 11 delavcev, 30 pa jih je bilo težko ranjenih. Mimo tega je potem še sodišče obsodilo deset porurskih delavcev na smrt, pri prisilnem izgonu iz rudnikov in podjetij pa je bilo ustrinjeno še 120 delavcev.

mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja —

Ob petdesetletnici delavskih spopadov s fašistično Orjuno

Zapiski iz obdobja Neodvisne delavske partije Jugoslavije na Jesenicah

Spomini prve generacije jeseniških komunistov

21

Takratni jeseniški delavci se še dobro spominjajo lepakov, ki so pozivali na »pomoč za gladujoče v Rusiji« in bili naslikani tako, da bi človeka zgrozila že misel na »boljševiški raj na zemlji«. Tako pričevanje nam je ohranil tudi Janez Mlakar — na pomoč gladujočim, pa tudi na to, za koga je to pomoč uporabil omenjeni odbor:

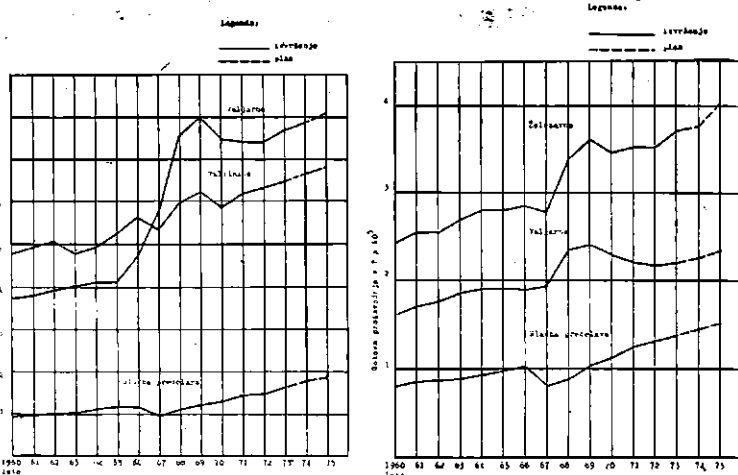
»Ko smo od centrale strokovne organizacije iz Ljubljane dobili okrožnico, naj organiziramo pomoč za gladujoče v Rusiji, smo sklicali sestanek zaupniškega zbora. Vsak obratni zaupnik

je potem prejel nabiralno polo za zbiranje prostovoljnih prispevkov. Tako smo začeli to solidarnostno akcijo v tovarni, nekateri pa smo pobirali tudi pri kmetih po vaseh. Jaz sem šel najprej v šolo in župnišče, saj je bila nabiralna akcija legalna. Tako mi je naš domači župnik dal pet dinarjev, obenem pa vprašal, če ga mislim uporabiti kot vabo pri tistih, ki spadajo v njegov hlev. S tem je seveda mislil vernike, ki so se bali vsake reči v zvezi z Rusijo kakor hudiča. Tako smo člani »rdeč« strokovne organizacije nabrali precejšnjo vsoto denarja in jo potem poslali centrali v Ljubljani. Pozneje smo zvedeli, da naši prispevki niso nikoli videli Rusije, marveč, da so jih porabili kar doma za protikomunistično propagando in za ruske manjševike. Sicer pa so tudi drugi znaki v času akcije pomoči gladujoči Rusiji kazali na to, da v resnici ne gre za pomoč, marveč za blatenje boljševiške Rusije. Stranke, oblast, časopisi so za lakoto krivili boljševike. Po cerkvah so pridigali, da je to »božja kazen«, ker so se Rusije polastili brezbožniki. Taki so bili tudi plakati, katerih pravi namen ni bilo težko uganiti. Hujskali so proti boljševikom, s tem pa tudi proti nam — komunistom. Zato smo sklenili, da jih odstranimo iz lokalov in drugih javnih prostorov. Mi, ki smo bili doma z dežele in smo se ob nedeljah vozili domov, smo poskrbeli, da so izginili iz postajnih čakalnic. Bilo je na začetku leta 1923, ko sem ga snel s stene iz čakalnice v Kranju in potem z njim doma v Senčurju podkuril ogenj. Tako bi izginil tudi drug, a ga niso več izobesili.«

PREDLOG PROGRAMA RAZVOJA ŽELEZARNE V LETU 1975

SKUPNA PROIZVODNJA

GOTOVA PROIZVODNJA

SKUPNA PROIZVODNJA

Predvidena proizvodnja za leto 1975 nam bo po grobih izračunih, ki so bili narejeni na osnovi trenutnih cen, dala ostanek dohodka v višini okrog 70 milijonov dinarjev, kar je nekoliko več kot smo ga dosegli v letu 1973 in manj kot je načrtovano v letu 1974.

Zasnovo glavnega direktorja Železarni Petra Kunca o programu razvoja Železarni v letu 1975, je obravnaval odbor za gospodarstvo pri DS Železarni in sklenil, da jo posreduje v razpravo vsem delavcem in organom TOZD in Skupnih služb.

Obrat	Izvršnje 1972	Izvršnje 1973	Izvršnje 6 mes. 1974	Predlog plan 1975	Indeks 4/1	Indeks 4/2
1	2	3	4	4/1	4/2	
Plavž	141.881	149.538	77.053	154.000	108	103
SM jeklarna	309.075	315.848	158.538	324.000	105	103
El jeklarna	162.006	154.084	84.772	180.000	111	117
Livarna	1.746	1.764	920	1.800	103	102
Samotarna	16.525	16.491	8.576	17.000	103	103
TOZD TALILNICE	631.233	637.725	329.859	676.800	107	106
Bluming	400.519	418.047	205.714	439.300	110	105
Štekel	105.358	107.275	54.481	135.400	128	126
Valjarna žice	100.729	114.881	54.391	115.000	114	108
Valjarna profilov	33.943	34.297	17.091	29.500	87	86
Valjarna deb. pločev.	98.971	92.185	44.392	93.000	94	101
TOZD VALJARNE	739.520	766.685	376.069	812.200	110	106
Hladna valjarna	29.480	30.689	16.024	32.000	109	104
Žičarna	60.675	64.731	35.746	68.000	112	105
Profilarna	12.063	17.934	10.055	25.000	207	139
Podbojarna	—	—	4	4.000	—	—
Jeklovlek	18.918	20.082	10.283	20.200	107	101
Elektrodni obrat	13.882	15.160	8.025	17.100	123	113
Željarina	11.764	13.101	6.544	13.700	116	105
TOZD PREDELAVA	146.782	161.697	86.681	180.000	123	111
SKUPAJ ŽELEZARNA	1.517.535	1.566.167	792.609	1.669.000	110	107

GOTOVA PROIZVODNJA

Obrat	Izvršnje 1972	Izvršnje 1973	Izvršnje 6 mes. 1974	Predlog plan 1975	Indeks 4/1	Indeks 4/2
1	2	3	4	4/1	4/2	
Plavž	—	—	—	—	—	—
SM jeklarna	—	—	—	—	—	—
El jeklarna	1.746	1.764	920	1.800	103	103
Livarna	16.525	16.491	8.576	17.000	103	103
Samotarna	18.271	18.255	9.496	18.800	103	103
TOZD TALILNICE	11.482	12.852	7.791	17.400	151	135
Bluming	71.182	69.923	32.747	85.700	120	123
Štekel	32.180	42.379	17.303	37.500	116	88
Valjarna žice	3.667	3.384	1.448	1.800	49	53
Valjarna profilov	98.935	92.175	44.392	93.000	94	101
Valjarna deb. pločev.	217.446	220.713	103.681	235.400	108	107
TOZD VALJARNE	29.096	30.322	15.864	27.700	95	91
Hladna valjarna	39.563	41.402	24.655	45.100	114	109
Žičarna	12.063	17.934	10.051	20.900	173	117
Profilarna	—	—	4	4.000	—	—
Podbojarna	18.918	20.082	10.283	20.200	107	101
Jeklovlek	12.883	15.122	8.007	17.100	123	113
Elektrodni obrat	11.764	13.101	6.544	13.700	116	105
Željarina	125.287	137.963	75.408	148.700	119	108
TOZD PREDELAVA	361.004	376.931	188.585	402.900	112	107
SKUPAJ ŽELEZARNA						

predloge, tako da bodo odločitve čim bolj strokovno podprte.

Razvoj samoupravljanja in samoupravnega povezovanja

1. Poglobiti samoupravljanje tako v temeljnih organizacijah združenega dela kot tudi v organizacijah združenega dela z nadaljnjim približevanjem ustavnim določilom. Potrebno je preiti na ugotavljanje realizacije in materialnih stroškov v temeljnih organizacijah, da bi ob proizvodnih rezultatih temeljne organizacije imele vpogled tudi v poslovne rezultate lastnega dela.

2. Aktivno delovati v samoupravnih interesnih skupnostih in tako prispevati svoj delež k nadaljnjemu razvoju celotnega gospodarstva in družbe.

3. Preko naših delegatov vplivati pri izpeljavi določil resolucije o ekonomskem razvoju SR Slovenije v letu 1975, da bo ta v skladu tudi z našimi širšimi interesi.

4. Preko delegatskega sistema delovati na izdelavo srednjeročnega programa razvoja Slovenije za obdobje 1976—1980.

5. V okviru samoupravnega sporazumevanja je potrebno doseči enakopravnost delitev obremenitev za pokrivanje stroškov vseh dejavnosti, ki so skupnega pomena.

6. Kot nosilec razvoja v kovinsko-predelovalni industriji v občini, naj bo Železarna tudi nosilec povezovanja tako znotraj občinskih meja, kot tudi izven njih.

7. Železarna naj v okviru Slovenskih železarn in Zdrženja jugoslovanskih železarn še nadalje deluje v smeri večje specializacije in delitve dela.

Gradivo skuša opredeliti okvirno politiko za posamezno področje. Predlog nima namena predpisovati obvez, temveč samo dati izhodišča za razpravo na vseh nivojih.

Po samoupravni poti sprejeta politika, bo usmerila naše sile na skupno delo za doseg istih ciljev. Sprejete obveze v oddelkih, obratih, službah in temeljnih organizacijah združenega dela — bodo v seštevku naše obveze, tako do naših kupcev kot tudi do širše družbe. Izhodišča je zato potrebno v vseh podrobnostih dobro pretehtati, jih dopolniti in jih nato na delavskem svetu sprejeti kot našo skupno obvezo.

PROIZVODNI CILJI ZA LETO 1975

Osnova za izdelavo teh ciljev so bili predhodni predlogi, ki so bili obravnavani v temeljnih organizacijah združenega dela in obratih in pa pripombe, ki so jih temeljne organizacije imele na te predloge. V letu 1975 bomo povečali skupno proizvodnjo, prav tako pa tudi gotovo proizvodnjo. Daleč najvažnejši proizvodni cilj je proizvodnja 504.000 ton surovega jekla v lastni jeklarni, kar bo ob nabavi približno 35.000 ton polproizvodov v obliki slabov, toplo valjanih trakov, profilov in žic, omogočilo proizvesti čez 400.000 ton blagovne proizvodnje.

TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI

JAPONSKA ŽELEZARSKA INDUSTRIJA V LETU 1973

Japonska železarska industrija spada med tehnično najbolj napredne v svetu. Na področju plavžarske tehnike pa so japonske železarni brez dvoma prve v svetu. S skoraj 120 milijoni ton proizvodnje surovega jekla, so za 23 milijonov ton presegle proizvodnjo v letu 1972. S tem so se zelo približale prvima železarskima veselilama ZDA in Sovjetski zvezi (prva 157,5 milij. in druga 129,6 milij. ton v letu 1973). V nadaljevanju si oglejmo kakšne rezultate so v preteklem letu dosegle japonske železarni na področju proizvodnje, tehnologije in porabe energije.

Proizvodnja

Japonski plavži so proizvedli 90,01 milij. ton grodlja, kar pomeni v primerjavi z letom 1972 povečanje za 16,0 milij. ton ali 21,5 %.

Surovega jekla so v japonskih železarnah proizvedli skupno 119,3 milijonov ton. To je v primerjavi s predhodnim letom povečanje za 17 %. Jeklarski proizvodni agregati so dosegli s 87,0—93,3 % izredno visoko stopnjo izkoriščenosti.

Daleč največji delež pri proizvodnji surovega jekla imajo kisikovi konvertorji. V njih so proizvedli 96,0 milij. ton ali za 24,8 % več kot leto prej. To je 80,6 % celotne proizvodnje surovega jekla.

V elektro jeklarnah so proizvedli 21,4 milij. ton surovega jekla ali 18,9 % več kot v letu 1972. Vendar v skupni proizvodnji je delež elektro jekla v primerjavi s prejšnjim letom, padel z 18,6 % na 17,9 %.

V SM pečeh so proizvedli samo 1,8 milij. ton ali 1,5 % celotne proizvodnje. Njihov delež je v primerjavi z letom 1972 ostal približno na istem nivoju.

Naslednja tabela kaže primerjavo proizvodnje grodlja in surovega jekla v letih 1971, 1972 in 1973. Iz nje je razvidna tudi

proizvodnja v posameznih jeklarskih agregatih (v milij. ton) in v odstotkih indeks med leti 1972 in 1971 ter 1973 in 1972.

Proizvod	1971	1972	1973	72/71 %	73/72 %
Grodlj	72,7	74,0	90,0	101,8	121,5
Surovo jeklo	88,5	96,9	119,3	109,4	123,1
Kis. konvert.	70,8	76,9	96,0	108,7	124,8
Elektro peči	15,6	18,0	21,4	115,2	118,9
SM peči	2,0	1,9	1,8	91,1	97,1

Poraba energije

Japonska železarska industrija je porabila v letu 1973 63,9 milij. ton premoga za koksiranje ali 10,0 milij. ton več kot v letu 1972. Od te količine je bilo uvoženega 53,7 milij. ton. Na plavžih so porabili 39,3 milij. ton kokska oziroma za 6,7 milij. ton več kot v predhodnem letu.

Tudi poraba mazuta, ki predstavlja 20 % celotne porabe energije v japonskih železarnah, je v letu 1973 narasla. Železarni so porabile 13,8 milij. ton mazuta oziroma 12 % več kot leto prej. Vendar je specifična poraba mazuta v primerjavi z letom 1972 padla s 127 kg/t na 116 kg/t. Vzrok za to je v povečani porabi zemeljskega plina, lahkega olja in drugih goriv.

V letu 1973 so povečale japonske železarni tudi porabo električne energije s 55,0 milijard. kwh na 63,7 milijard. kwh. Vendar je zaradi energetske stiske specifična poraba padla s 567 kwh/t na 534 kwh/t.

Tehnologija

V letu 1973 so pričeli obratovati v japonskih železarnah štirje plavži, šest kisikovih konvertorjev in 18 naprav za kontinuirno vlijanje. S tem je število teh agregatov naraslo na skupno 69 plavžev, 95 kisikovih konvertorjev in 93 naprav za kontinuirno vlijanje.

Velik napredek so dosegli v tehnologiji proizvodnje grodlja v japonskih plavžih.

Povprečna proizvodnost vseh japonskih plavžev (povprečna dnevna proizvodnja deljena s koristno prostornino) je bila

leta 1973 2,04 v primerjavi z 1,85 doseženo leto prej. Plavž št. 3 v železarni Murora, ki pripada železarski družbi Nippon Steel, s koristno prostornino 1.249 kub. metrov, je dosegel v oktobru 1973 rekordno število 2,82.

Povprečna dnevna proizvodnja japonskih plavžev je bila lani 4.231 ton v primerjavi s 3.542 doseženo v letu 1972. Plavž št. 3 železarni Kimitsu (Nippon Steel), s koristno prostornino 4.063 kub. metrov, je dosegel v aprilu 1973 rekordno povprečno dnevno proizvodnjo grodlja v višini 10.203 ton.

Povprečna poraba kokska v japonskih plavžih je bila leta 1973 v primerjavi s predhodnim letom znižana s 438 na 434 kg/t grodlja. Najnižjo porabo je dosegel oktobra plavž št. 4 s koristno prostornino 1.540 kub. metrov v železarni Kukioka in marca plavž št. 3 v železarni Kimitsu (obe pripadajo železarski družbi Nippon Steel) z enako število 372 kg/t grodlja.

Poraba mazuta v plavžih je narasla v primerjavi s predhodnim letom s 50 na 54 kg/t grodlja.

Tako nizko porabo kokska so dosegli z dobro pripravljenim in na železu bogatim vsipom, uporabo mazuta, dodajanjem kisika in zelo visoko temperaturo vpihanega zraka. Kisika so v letu 1973 dodajali 2,1 % vpihanemu zraku, medtem ko je bila povprečna temperatura zraka 1085 stopinj C.

Pri proizvodnji surovega jekla so bile osnovne tehnološke značilnosti: povečanje proizvodnje v kisikovih konvertorjih, električnih pečeh in kontinuirnega vlijanja.

Povprečna teža šarža v kisikovih konvertorjih je narasla s 133 ton v letu 1972, na 145 ton v 1973. Povprečni čas trajanja šarža v električnih pečeh se je v tem obdobju znižal z 2,58 na 2,47 ur.

Kontinuirno odlitega jekla je bilo leta 1973 24,7 milij. ton. To je za 8,3 milij. ton več kot leto 1972.

Zaključek

Iz vsega tega lahko razvidimo, da japonska železarska industrija nadaljuje z velikimi naporami za povečanje proizvodnje in tehnologije. Rezultati v letu 1973 kažejo, da so ti naporji tudi kronani z uspehi, ki se bodo najbrž nadaljevali tudi v letu 1974.

IZ GLASIL DELOVNIH ORGANIZACIJ SLOVENSKE ŽELEZARNE

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI

plamen

NE PRIZANAŠAJ LENEMU, KAJTI DELAŠ ZANJ

Pod tem naslovom je vršilec dolžnosti direktorja tovarne vijakov Plamen Kropa — Andrej Vidic napisal uvodni sestavek v zadnji številki Plamena, glasila delovnega kolektiva, ki ga objavljamo zaradi aktualnosti tudi za naš delovni kolektiv v celoti.

»Tak napis sem prebral na eni tovarniških zgradb sosednje tovarne verig v Lescahu. Očitno je, da so verigarji s tem napisom hoteli opomniti pridne delavce naj ne ščitijo lenuhov.

Tudi pri nas imamo take ljudi v kolektivu, ki svojega dela ne opravljajo v redu in lagodno živijo sveda na račun drugih. Pohajkujejo, klepetajo, posedajo in postajajo, briga se bolj za privatne skrbi, kot za svoje (delovne) naloge, urejajo tovarno in ves svet ter še kaj.

Razlog za to je v nizki delovni zavesti posameznikov, povod pa v taki organizaciji dela, ki lenarjenje omogoča in v predpostavljanih, ki to tolerirajo.

Ker v naši ureditvi poudarjamo delo kot merilo za dohodek, smo tudi v podjetju dolžni preprečiti vse pojave, ki omogočajo posameznikom, da se okoriščajo z delom drugih.

Zato bomo izboljšali organizacijo dela, da bomo bolj stimulirani za delo in poostri odgovornost vodstvenih delavcev za disciplino in red. Največ pa je odvisno od posameznikov, njihove zavesti in interesa za delo. Vsi moramo paziti na to, da bomo opravljali svoje delo, ne pa da se vrtikamo predvsem v delo drugih. Naredimo enkrat izjemo in naj dobri zgledi vlečejo bolj kot slabi.

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Ob koncu avgusta in v začetku septembra so imeli redne seje: odbor za gospodarstvo, odbor za informiranje in odbor za kadre.

Odbor za gospodarstvo je obravnaval poslovno poročilo za mesec julij, službena potovanja, stanovanjsko gradnjo in nekatera druga aktualna vprašanja. Zaradi rednih dopustov in velikega števila bolniške odsotnosti je skupna odsotnost v juliju znašala 25%. Poleg doseženih rezultatov so ugotovili, da je znašal povprečni neto osebni dohodek na zaposlenega za 182 ur v juliju dva tisoč 713,60 dinarjev, kar je v primerjavi z junijem, izraženo z indeksom 120,0. Govorili so tudi o finančni sodelitvi Plamena pri asfaltiranju skladišnega prostora na železniški postaji v Podnartu in na predlog odbora delavske kontrole zaostri prodajo odpadne žice.

Odbor za informiranje je na svoji seji sklepal o namestitvi dodatnih razglasnih desk v podjetju in sprejel priporočilo članom kolektiva, da se za morebitne nejasnosti poslužujejo vprašanj in jih oddajajo v nabiralnik glasila, ki bo odgovarjalo na ta vprašanja. Uredništvu glasila so priporočili, da naj o izvršenem delu objavlja krajše sestavke, bolj obširno pa naj se razpisuje o bodočem delu. Vsi zapisniki s sej samoupravnih

organov in družbenopolitičnih organizacij, so namreč vedno izobešeni na oglašnih deskah.

Na seji odbora za kadre so govorili o kršenju delovnih dolžnosti, sprejemu in odpustu novih delavcev ter njihovi razporeditvi in potrjevali osnovne stipendiranja od 1. septembra 1974 dalje. Stipendije se v okviru dogovora Slovenskih železnar povečajo za okrog 32 odstotkov in znašajo mesečno:

Za srednje šole:	
I. letnik	470,00 din.
II. letnik	520,00 din.
III. letnik	560,00 din.
IV. letnik	600,00 din.

Za višje šole:	
I. letnik	700,00 din.
II. letnik	800,00 din.
III. letnik	860,00 din.
IV. letnik	920,00 din.

S povečanjem osnov, bodo v Plamenu povprečno mesečno odvajali za izobraževanje 27.085 dinarjev, po sporazumu o uveljavitvi sindikalne liste pa so dolžni v ta namen izdajati najmanj 1,5 odstotka bruto osebnega dohodka. Mesečno bodo tako izplačevali za redne stipendiste 9.678 dinarjev, za izredne stipendiste 1.773 dinarjev, študijske dopuste za izredne študente 6.834 dinarjev in za nagrade vajencem 8.800 dinarjev.

PROIZVODNI IN FINANČNI REZULTATI

V primerjavi z letom 1973, so v Plamenu v osmih mesecih letos pri povprečno osem manj zaposlenih, dosegli okroglo 40.000 kg manjšo embalaro proizvodnjo, kot v istem ob-

dobju lani. Po vrednosti pa so izvoz, v primerjavi z istim obdobjem letos povečali za 23,5%. V prvih osmih mesecih letos so izvozili 3.517,075 kg izdelkov v vrednosti 35.532.562,65 dinarjev.

V prvem polletju letos, so v primerjavi z istim obdobjem lani, izraženo v indeksih, dosegli naslednje finančne rezultate:

— realizacija izdelkov	135,8
— realizacija storitev	120,6
— celotni dohodek	120,0
— družbeni produkt	132,9
DOHODEK	164,0
— pogodbene obveznosti	151,0
— zakonske obveznosti	270,7
— stanovanjska izgradnja	147,2
— osebni dohodki	131,2
— skladi	300,4

Skladi in amortizacija nad predpisano stopnjo Poprečno izplačani neto mesečni osebni dohodek za 182 ur

117,6
V obdobju januar—julij 1974, so znašali povprečni izplačani osebni dohodki za 182 ur — 2.591,70 dinarjev.

Dne 10. septembra je bil v Plamenu stalez vseh zaposlenih 509.

IN STANOVANJA?

V sestavku pod gornjim naslovom, ki je objavljen v septembrski številki PLAMENA, glasila delovnega kolektiva tovarne vijakov Plamen Kropa, Miran Bogataj obravnava stanovanjsko problematiko tovarne.

Dopisnik ugotavlja, da je delovna skupnost v preteklosti bolj ali manj stimulirala individualno gradnjo. Od leta 1971 dalje pa se vedno bolj javlja potreba po gradnji stanovanjskih objektov blokovega tipa. Pokazalo se je namreč, da obstoja precejšen odstotek delavcev, ki zaradi socialnih in drugih razmer nimajo možnosti privatne gradnje. Interes za družbeno gradnjo je vedno večji, razen tega pa to pogojuje dejstvo, da 54 delavcev nima urejene stanovanjskega vprašanja oziroma živijo v neurejenih in neustreznih stanovanjskih razmerah. Razen tega so vezani tudi na delavce iz drugih republik, katerim je prav tako potrebno zagotoviti ustrezne stanovanjske pogoje.

Posebna komisija je v preteklem letu izdelala ustrezne zaključke za rešitev vseh teh vprašanj. Stanovanjski blok z dvanaestimi dve in pol sobnimi stanovanji in dvema garsonjerama bodo pričeli graditi še letos, pripravljajo pa tudi dokumentacijo za gradnjo drugega bloka. Poleg tega pa bodo še naprej stimulirali individualno gradnjo.

VODSTVENI DELAVCI O REDU IN DISCIPLINI

V začetku septembra je vršilec dolžnosti direktorja Plamena Andrej Vidic, sklical sestanek vodstvenih delavcev, katerega se je udeležilo 32 delavcev. Na sestanku so obravnavali organizacijska dela ter red in disciplino v podjetju.

Po dvehurni razpravi, v kateri so analizirali vzroke za različne negativne pojave, so sprejeli ustrezne zaključke, predvsem pa poudarili odgovornost vodstvenih delavcev pri odстранjanju teh vzrokov. Dogovorili so se, da se bodo v tem sestavu sestali vsake tri mesece.

LETOŠNJA KRVODAJALSKA AKCIJA V ŠTEVILKAH

V prejšnjem mesecu je bila v občini organizirana krvodajalska akcija, katere se je udeležilo 1526 krvodajalcev, od tega 869 ali 57% delavcev iz Železarn. Od skupnega števila krvodajalcev je bilo zaradi zdravstvenih razlogov odklonjenih 137 ali 8,9% udeležencev. Če te podatke primerjamo z lanskim letom, vidimo, da je bila akcija letos uspešnejša, saj se je akcije letos udeležilo 1437 krvodajalcev od tega 835 iz Železarn.

Udeležbo po obratih glede na zaposlenost, prikazujemo v naslednji razpredelnici:

Obrat	Štev. zap.	Štev. krvod.	%	% krvod. glede na zaposl. v obr.
TOZD TALILNICE				
Vodstvo	5	1	0,11	20,00
Plavž	262	22	2,53	8,39
Martinarna	411	29	3,33	7,05
El. jeklarna	178	10	1,15	5,61
Livarna	102	19	2,19	18,62
Samotarna	95	8	0,93	8,42
SKUPAJ:	1053	89	10,24	8,45

TOZD VALJARNE

Vodstvo	23			
Valj. blum. štek.	427	57	6,57	13,34
Valj. deb. ploč.	200	29	3,33	14,50
Valj. žice	142	7	0,80	4,92
Valj. profilov	178	33	3,79	18,53
SKUPAJ:	970	126	14,49	12,98

TOZD PREDELAVA

Vodstvo	16	1	0,11	6,25
Hi. valj. in žič.	522	86	9,89	16,47
Profilarna	97	11	1,27	11,34
Jeklovlek	177	26	2,99	14,68
Elektrodni odd.	219	36	4,15	16,43
Želbljarna	93	12	1,38	12,90
SKUPAJ:	1124	172	19,79	15,30

TOZD VET

Vodstvo	40	8	0,93	20,00
Strojne del.	285	46	5,29	16,14
Stroj. vzdr.	495	102	11,73	20,60
Elektro vzdr.	271	49	5,63	18,08
RTA	82	8	0,93	9,75
Gradbeno vzdr.	111	19	2,19	17,11
Strug. Valjevo	46	8	0,93	17,39
ETE	109	3	0,34	2,75
PIV	108	14	1,61	12,96
Transport	373	31	3,56	8,31
SKUPAJ:	1920	288	33,14	15,00

OZD SKUPNE SLUŽBE

R — OTK	235	38	4,37	16,17
Ost. upr. sl.	743	88	10,14	11,84
SKUPAJ:	987	126	14,51	12,76
DE DP	204	8	0,93	3,92
SKUPAJ:	4249	806	92,75	18,96
ZIC	—	60	6,90	
SKUPAJ:	—	869	10,00	

Iz zgornjih podatkov je razvidno, da so doprinesli največji delež k udeležbi v krvodajalski akciji delavci strojnega vzdrževanja, upravnih služb, hladne valjarne itd., glede na zaposlenost v obratih, pa se je akcije udeležilo največ delavcev strojnega vzdrževanja, livarne, valjarne profilov, elektro-vzdrževanja itd.

Kot opombo k tabeli naj omenimo, da smo večino delavcev, ki spadajo pod vodstvo posameznih TOZD, vključili v obrate. Pod vodstvom so torej označeni le delavci, ki jih nismo mogli drugače opredeliti.

IZ

SESTANKI SAMOUPRAVNIH DELOVNIH SKUPIN

TOZD Hladna predelava

HLADNA VALJARNA

12. septembra so se sestale SDS Jereb, Prevc — Oven. SDS Jereb je znova opozorila na že znani problem nakladanja odpadkov. Zanima jih, kdaj bodo urejeni posebni zaboji za odvoz odpadkov. SDS Prevc — Oven je znova obravnavala vprašanje ustreznega vložka. Zaposlene delavce pri škarjah opozarjajo na kvalitetno obrezovanje MD trakov.

LUŽILNICA — 13. septembra je imela sestanek SDS Ravnik. Med razpravo o proizvodni problematiki za avgust so zlasti poudarjali vprašanje tople valjarne trakov. Teža kolobarjev ne ustreza, kar zmanjšuje proizvodnjo pri luženju. Da bi zadovoljili potrebam hladne valjarne so se strinjali z uvedbo nadurnega dela ob prostih sobotah. Sklenjeno je bilo, da bodo delovni čas popolno izkoristili in izboljšali delovno disciplino. Obe lužilni kadi naj bi stalno obratovali.

ODPRAVA HVZ — 13. septembra se je sestala SDS Bem. Ločeno na dveh izmenah. Nujno je treba nabaviti palete za dinamno pločevino, ki naj bodo iz bukovega lesa. Palete iz smrekovega lesa se lomijo in ne ustrezajo. V skladišču naj bi namestili še en šerjaj, ki bi služil samo za nakladanje kamionov, ker en sam žerjav že postaja ozko grlo pri odpravi izdelkov.

ZARILNICA — V dneh od 13. do 15. septembra so se sestale SDS: Uršič, Kotnik, Egart in Pulec. SDS Uršič ugotavlja, da družbeni plan v avgustu ni bil dosežen zaradi

popravlja v lužilnici in pomanjkanja vložka. Vprašujejo zakaj v valjni Bela ne morejo zagotoviti zadostnih količin vložka.

Na sestanku SDS Egart so ugotovili, da je bila v avgustu dosežena rekordna proizvodnja Dinamo trakov v teži 647 ton. Sodelavec Bogič predlaga oteženi dodatek za žarilce.

SDS Pulec opozarja vse, ki se v Železarni ukvarjajo z redno oskrbo zadostnih količin vložka, da posvetijo temu vprašanju večjo pozornost, sicer v žarilnici zamujenega ne bodo mogli nadomestiti.

KARISTI — Na sestanku SDS Jevšek so kritično obravnavali transportne poti v obratih. Ugotavljajo, da je največ okvar na vilicarskih ravno zaradi neustreznih poti.

POCINKOVALNICA — 15. in 16. septembra sta se sestali SDS Kralj in SDS Janša. Na sestanku SDS Kralj so bili seznanjeni z odgovorom glede nabave nove kadi ter o vzdrževanju. Informirani so bili o doseženih rezultatih pri izpolnjevanju proizvodnih nalog v avgustu. Pričakujejo, da bodo plan izpolnili tudi v septembru, čeprav je bila progla I v popravilu.

SDS Janša je ugotovila zelo dobro proizvodnjo v avgustu, saj so pocinkali 948 ton žice, medtem ko je specifična poraba, storilnost ter izplen na ravni prejšnjih mesecev. Obe samoupravni delovni skupini sta bili seznanjeni še s predlogom samoupravnega sporazuma o delovanju in poslovanju Metalke s Slovenskimi železarnami.

JEKLOVLEK — 20. septembra je imela sestanek SDS Muhar. Sestanka se je udeležil tudi obratovodja tov. Brun, ki je SDS seznanil s kategorizacijo delovnih mest v obratu. Povedal je, da je obratovodstvo za nekatera delovna mesta predlagalo večjo kategorijo, vendar je komisija za kategorizacijo delovnih mest posredovala negativen odgovor. Na sestanku so razpravljali še o koriščenju zmogljivosti ter o uporabi zaščitnih čelad. Ob boljši delovni disciplini bi bil lahko večji izkoristek v proizvodnji. Nekateri sodelavci so imeli pripombe k novemu voznemu redu avtobusov. Avtobus odpelje prepozno in zato zamudijo avtobuse, ki vozijo v smeri proti Žirovnici.

ZICARNA — V dneh od 18. do 24. septembra je 11 SDS razpravljalo o proizvodni problematiki za avgust in september

ter o samoupravnem sporazumu o delovanju in poslovanju Metalke in Slovenskih železnar.

ZICARNA II — Na sestanku SDS Brojan je bilo postavljeno vprašanje, če bi lahko uklinili nočno izmeno za delavce zaposlene pri proizvodnji VAC žice. Pri zgornjih vrstah bi morali namestiti zaveso zaradi prepiha.

VOTLIČARNA — SDS Koblar je bila seznanjena s poročilom obratovodje o dosežkih žičarne ter njenih oddelkov. Seznanjeni so bili tudi z vzroki, zakaj niso dosegli boljših rezultatov v prejšnjem mesecu.

SDS Gasperin je opozorila tudi na delovno disciplino in na predčasno zapušcanje delovnih mest. Ugotavljajo, da vsi zaposleni delavci ne uporabljajo predpisanih zaščitnih sredstev. To pomeni kršitev predpisov o varstvu pri delu in bodo proti kršilecem potrebni disciplinski ukrepi.

SDS Poklukar je imela pripombe zaradi kvalitete valjane žice. Obratovodstvu naročajo, naj ustrezno ukrepa na pristojnem mestu. Pripominjajo, naj bo betonska žica namenjena za kar je bila izvaljana ne pa za nadaljno predelavo. Menijo, da je plan za september, z ozirom na kvaliteto žice previsok. To še posebej velja za navadno žico za želbljarno. Tudi površina žice je zelo ovalna in robata.

SDS Trampe v ŽICARNI I opozarja na popravilo in na namestitve vrat na prehodih. Delavci, zaposleni na žičarskih strojih Herborn, predlagajo nabavo rezervnih vlečnih bobnov, ker so sedanji dotrajani in že ovirajo proizvodnjo. V kantini ne bi smeli kuhati kave med 8. in 10. uro, ker mora veliko delavcev zaradi tega predolgo čakati na malico.

SDS na obratovodstvu žičarne ugotavlja, da so bili v avgustu doseženi boljši rezultati glede na asortiment valjanih bobnov. Proizvodni rezultati v avgustu niso v skladu s protinflacijskim programom in bodo zato težko izpolnili družbeni plan za letošnje leto. Pomagali si bodo z delom ob prostih sobotah.

SDS Sušnik v adjustači žičarne je bila seznanjena z odgovorom na vprašanje SDS v žičarni, patentiranci in pocinkovalnici. Razpravljali so še o predčasnem zapušcanju delovnih mest ter o spornem prenašanju vzorcev v preizkuševalnico.

Spomini na našo revolucionarno preteklost

Ivan Jan TITO IN ZGODOVINSKE ZMAGE V KONČNIH OPERACIJAH

Poglavne naloge nove vlade je maršal Tito naštel 9. marca preko radia.

Ceprav je bila zdaj v oblastnih organih tudi kraljeva vlada, kralju in najzagrizenjšim reacionarjem ni šlo v račun, da bi dr. Šubašič in ostali sodelovali s Titom in v KNOJ-u. Ti ljudje niso mogli in ne hoteli razumeti, da narodi Jugoslavije lahko in hočejo raztrgati stoletne vege ter postati svobodni gospodarji. Manevri reakcije so bili različni, vsi pa preračunani na to, da otežujejo delovanje nove Jugoslavije.

To novo vlado in novo Jugoslavijo so v aprilu 1945 priznali vsi veliki zavezniki.

V zaledju naše fronte v Sremu so v začetku 1945. leta ostale še velike sovražnikove enote. To je bila armada skupine »E«, ki ji je poveljeval general Lüber. Glavina teh sil je bila v Grčiji in Albaniji. Od tam so se pozimi 1944/45 prebijale skozi Črno goro, Sandžak in vzhodno Bosno, da bi potem dosegle Avstrijo. Zato so tudi ostale enote jugoslovanske armade tam in drugod imele dosti nalog in bojev. Zaradi neprestanega delovanja naših enot je bil največji del teh nemških edinic uničen, pozneje pa zajet.

Spomladi 1945. leta je bilo na ozemlju Jugoslavije okoli štiristo tisoč sovražnikovih vojakov, samo na ozemlju Slovenije pa je bilo od tega števila stopetintrideset tisoč sovražnikovih mož. Že to govori, kakšna gostota sovražnika je bila tedaj na slovenskih tleh in kako hude boje so slovenske enote imele prav v zadnjem obdobju vojne. V tem času šteje narodnoosvobodilna vojska okoli osemsto tisoč borcev, kar je bilo zelo ugodno razmerje, se pravi dva proti ena v korist NOV.

S 1. marcem je naša narodnoosvobodilna vojska z ukazom maršala Tita dobila naziv Jugoslovanska armada, prav tako mornarica — Jugoslovanska mornarica, vrhovni štab pa se je preimenoval v Generalštab. Tedaj je bila ustanovljena še IV. armada, nekaj pozneje pa poveljstva topništva, inženirstva in enot za zvezo.

Med ogorčenimi boji pa je na Titovo pobudo generalštab Jugoslovanske armade pripravil načrt za končne operacije naše armade, ki naj bi deželo pripeljale do končne osvoboditve. Osnovna in zgodovinska ter taktična pomembna ideja, ki

je bila rezultat vseh upoštevanih okoliščin doma in na frontah, je bila:

— S hitrim in presenetljivim napadom razbiti obe sovražnikovi krili na severu in ob Jadranu, potem pa naglo in odločno prodirati ob jadranski obali proti Reki, Trstu, Gorici in Soči. Prav tako pa na severu ob Dravi prodirati proti Stajerski in Koroški ter zapreti obroč okoli sovražnika v zgornjem toku Drave in Karavank. Zato naj bi krilne armade potiskale potolčenega sovražnika čim dlje v notranjost Slovenije, kjer ga bodo skušali uničiti.

— Hkrati s temi dejstvi s centralno skupino z naglimi marši in manevri, ki naj bi varovali operacije krilnih skupin, posebno one ob Jadranu, prodirati po središču. Pozneje naj bi obkoljenega sovražnika, ki bo verjetno hotel izkoristiti predor, razbili, obkolili in uničili.

— V času teh obsežnih in zahtevnih operacij naj bi korpusi in njegove enote v sovražnikovem zaledju odločno in stalno napadale prometna sredstva in sovražnikove garnizije.

Med zadnje so sodile tudi vse slovenske enote. Zaradi tega je generalštab sestavil tri glavne skupine.

— III. in I. armada naj bi prodirali proti Zagorju in Stajerski;

— centralna skupina, sestavljena iz II. armade, naj bi s prej zamišljeno nalogo prodirala proti Sarajevu in naprej proti zahodu;

— IV. armada — južna skupina — pa naj bi prodirala ob Jadranu skozi Dalmacijo, Gorski kotar proti Reki in Slovenskemu Primorju.

— Vsem tem skupinam so bili podrejeni različni korpusi, ki so delovali na območju teh velikih grupacij.

— Kot posebni operativni skupini pa sta delovali IV. korpus med Uno in Kolpo ter enote IV. operativne cone na Stajerskem in Koroškem.

Te velike, obsežne in končne operacije so se začele 20. marca 1945. Prva je začela napadati IV. armada ob Jadranu. Njene operacije so se takoj začele uspešno razvijati. Ta armada, ki je spotoma vključevala tudi druge enote, je v hudih bojih in med naglimi pohodi osvobodila mesto za mestom in prodirala proti zahodu.

Kmalu za tem je šla v napad tudi centralna skupina, ki je potiskala sovražnika med klesčami severne in južne skupine. Ta skupina je 6. aprila

1945 osvobodila Sarajevo, ki ga je sovražnik branil z močnimi silami. Po zmagi utrjenega Sarajeva je II. armada nadaljevala s čiščenjem po dolini reke Bosne.

Napad na sremski fronti se je začel 12. aprila 1945. Sovražnik je nudi močan odpor, zato so na strani osvoboditeljev padle tudi občutne žrtve. Vendar je bil sovražnikov odpor kmalu zlomljen in Vukovar ter Vinkovci so prišli v roke I. armade.

V tem času je tudi III. armada, katere naloga je bila, da iz Baranje udari v bok in v zaledje nemških sil na sremski fronti, uspešno prešla v napad.

Tako je bila sremska fronta prebita in Nemci so se začeli naglo umikati. Obe armadi pa sta nadaljevali z zasledovanjem sovražnika, ki se je umikal med Dravo in Savo. III. armada ga je preganjala po dolini Drave, I. pa ob Savi. Tako je bila sredi aprila 1945 nemška obramba na tej strateški fronti popolnoma razbita, naše armade pa so z vso silo pritiskale proti zahodu.

Prav v tem času je III. ukrajinska fronta skupno s I. bolgarsko armado prešla madžarsko-avstrijsko mejo, medtem ko je zavezniška fronta sredi Italije še vedno mirovala.

Katere enote so bile medtem v Sloveniji in kako so se pripravljale na končni obračun?

V Sloveniji sta bila tedaj dva korpusa. — VII. in IX. — ter IV. operativna cone. VII. korpus s XV. in XVIII. divizijo ter nekaterimi odredi in drugimi enotami, je deloval na Dolenjskem in Notranjskem, IX. korpus s XXX. in XXXI. divizijo ter tudi s celo vrsto odredov, je deloval na Primorskem in na desnem bregu Save na Gorenjskem, enote IV. operativne cone s XIV. divizijo in vrsto odredov ter Šlandrov in Zidansko brigado, pa je delovala na Stajerskem in Koroškem.

To so bila najboljčlovejša ozemlja, kjer se je končala dolgoletna vojna in kjer so se najbolj križali različni interesi. Vse te slovenske enote so štejele okoli 30.000 borcev, medtem, ko je bilo na tem ozemlju najmanj 135.000 sovražnikovih vojakov. Že to govori, da je sovražnik na tem ozemlju imel svoje načrte in zato tudi taka gostota njegovih sil. Razmerje naših in sovražnikovih sil je torej šlo v korist sovražniku, saj je to razmerje kazalo 1:4,5 v škodo naših enot.

(se nadaljuje)

Jože Vidic

2

RADOVNA GORI

V napadu so borci Nemcem ubili dva konja, dva vojaka pa se nista več vrnila v svojo enoto. Moram pa takoj pripomniti, da različno govore o tem: nekateri pravijo, da partizani sploh niso ujeli nobenega nemškega vojaka, drugi zatrjujejo, da se je samo eden priključil naši vojski, tretji pa vedo povedati, da sta se dva. Ne vem za imena borcev, ki so bili v zasedi, zato nimam podatkov iz »prve roke«.

Drugi dan so Nemci besni, zaradi izgube dveh ubitih konj in dveh pogrešanih vojakov, pridrveli v Srednjo Radovno. Aktivist Pangrčev Franc (zdaj živi v Lescu) jih je opazil skozi okno. V hiši sta bila še Olipov Jaka s Krnice in partizan Zalaharjev Nace iz Podhoma. France je trdil, da so na koncu njive Nemci, partizan pa, da so partizani. Ko so le ugotovili, da prihajajo Nemci, so zbežali iz hiše proti gozdu, partizana, ki je bil zadnji, pa so že spremljali strel.

V Srednji Radovni sta bila le dva velika kmeta; razen Šancovih so bili drugi kajžarji, ki so se preživljali z delom v gozdovih. Dve večji kmetiji sta bili pri Pangru in Klemenju. Pri Pangru so redili 40 glav govedi, tri konje, 10 prašičev, 35 ovc in precej perutnine. Samo Pangrčeva hiša je med vojno prostovoljno dala za partizane 13 glav govedi, Klemenova pa 19 glav.

Osmega septembra so Nemci prišli v Radovno z določenim načrtom. Minirali so Pangrčovo hišo, iz hleva pa vzeli lepega dveletnega konja. Tistikrat hiša ni pogorela. Kako pa Nemci minirajo hišo, je France gledal z razdalje 400 metrov.

S konjem Nemci niso imeli sreče. Žrebe ni poslušalo njihovih ukazov, in je pobegnilo. Razdraženi vojaki so ga ubili.

Po miniranju je nemški komandant sklical vse vaščane in jim zagrozil:

»Če se v osmih dneh ne vrnete vojaka, bo vas pogorela z vaščani vred.«

Ljudje so se prestrašili. Minil je prvi, drugi, tretji dan. Določene dne so ljudje s strahom pričakovali, kaj se bo zgodilo. Tudi naslednji dan je bilo vse mirno. V napetosti sta minila še dva dneva. Devetnajstega septembra zvečer je šla skozi vas četa vojske državne varnosti, na da bi kaj slutila. Bolj pozno zvečer pa so ljudje opazili, da se je nad Mežakljo utrnila raketa in osvetlila nebo nad Radovno. Ali res prihaja huda ura?

Rano zjutraj, 20. septembra 1944. leta se je začel eden največjih zločinov na Gorenjskem.

SMRT V KRUŠNI PEČI

Pri Klemenčku so bili kajžarji. Oče je bil vdovec; imel je dve hčeri. Ker v hiši ni bilo dovolj prostora in pa zaradi siromaštva, ni bilo pri njih nikdar večje skupine partizanov, pač pa so se radi oglašali kurirji, obveščevalci in terenski delavci Osvobodilne fronte.

Usodne noči hčerka Rozika ni spala doma, ampak pri prijateljici Šancovi Majdi. Kaj se je tistega jutra dogajalo pri Klemenčku, nihče ne ve.

Nemci so požgali hišo. Ožgane Klemenčkove kosti so našli v krušni peči. Ali se je tja sam skril pred Nemci, ali pa so ga prisilili, da je zlezal v peč, to je skrivnost pogorišča. Okostje njegove šestnajstletne hčerke Marice so dobili na posteljni mreži.

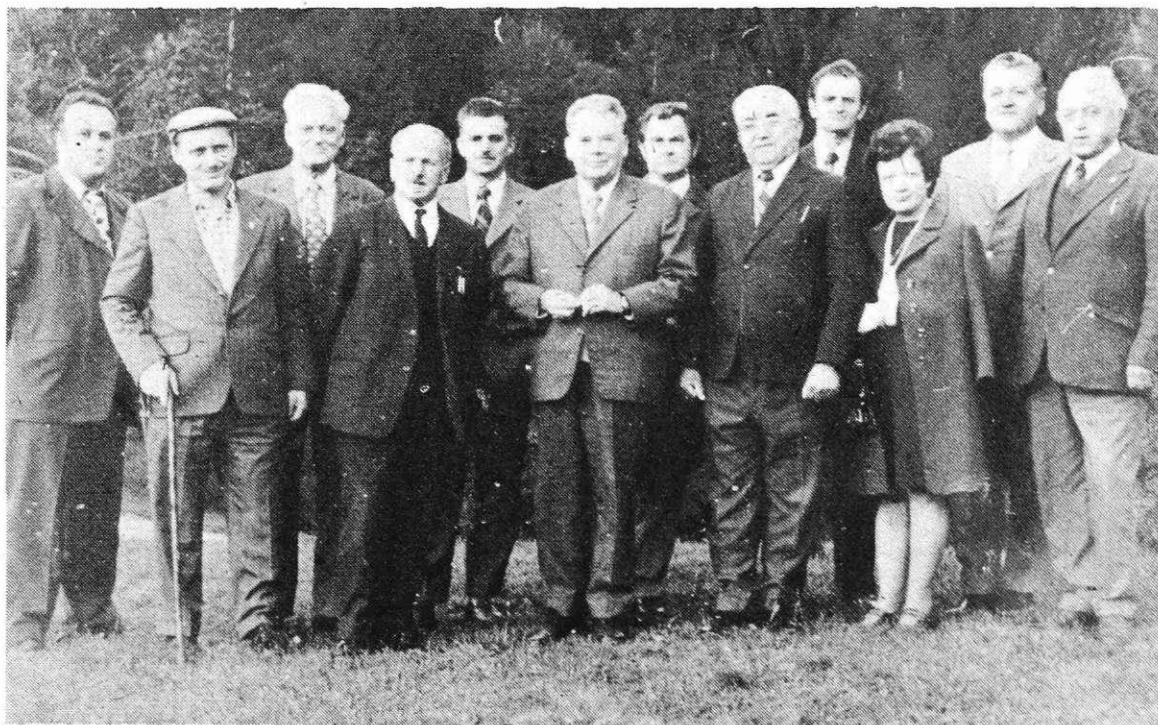
Tudi pri Lojzu so bili kajžarji. Oče je drvaril, da je lahko preživel družino. Lojzova hiša je stala tam, kjer so še zdaj ostanki pogorišča, pri spomeniku v Srednji Radovni. Šestinsedemdesetletnega gospodarja in njegovo ženo so zaprli v hlev, kjer sta zgorela. Lojzov sin je bil poročen in je imel svojo hišo v Radovni. Ko je opazil, da gori domača hiša, je z ženo in otroki naglo pobegnil v gozd in tako rešil družino, hiša pa je pogorela.

Pangrčeva hiša je bila že prej minirana. Tisto noč je na skednju

spal samo Pangrčev Jakob. Ko je zaslišal streljanje in kričanje ljudi, je skoraj nag pobegnil v gozd. V Pangrčevo hišo pa so pripeljali 40-letno Heleno Zupan in njeno nečakinjo 15-letno Ivanko Čuden, 15-letnega Pangrčevega pastirja Rada Stajerja in 15-letnega Jožeta Vončina, Klemenovega pastirja. Te štiri so Nemci zaprli v hišo, jo zažgali in ob obupnih krikih so v njej zgorele štiri žrtve grozovitega zločina.

PRIMOŽ BO GOSPODAR

Januarja 1944. leta je pri Tončku prvič glasno zajokal sedmi otrok. Bil je sin. Oče, sila ponosen, je dejal: »Tako, zdaj nas je pa dovolj. Ta bo bodoči gospodar, zato mu bomo dali ime mojega pokojnega očeta Primoža.«

Odlikovani gasilci in predstavniki občinske gasilske zveze, občinske skupščine in Železarne

— Ja, zagrele smo se! se je vzravnila tudi Debevka in se prišla za pas.

— Pa je še več kot polovica! je gledala Božička in si popravljala ruto.

— Je že čez! je merila z roko Stgarka. No, za dva srpa manj.

— Več! sta pogledali Grdenka in Debevka. Tri bo!

— Je!

Nagnile so se vse naenkrat. Srpi so zašumeli, ko da so živi in bodo vsak čas pomigali s kovinskimi repi nekje spredaj.

Megle so se zbirale in se trgale in se čez čas spet zarivale z belimi glavami v eno samo. Luna pa jim je metala luč že visoko z neba. Bila je tenka in tako natančno okrogla kot novček. Le tista črna usta v njej niso izginila. Bogle kaj se pogovarja tam gori sama s sabo! Če jo gledaš, vidiš, da govori. Samo kaj? Kaj, jo sprašuješ? Ona pa, ko da ji gre na smeh, malo počaka, pa spet vse znova.

Potok, ta jo je morda čul. Večkrat ga je zabolel srebrni hrbet in se je na ves glas prelegel.

Oglasil se je zvon.

Nekje spodaj.

Zenskam je obstalo delo. Srpi so odsekano obmolčali. Vezi, ki sta jih zvijali Debevka in Božička, so se razlezele.

Trikrat je udarilo. Prvikrat močno, drugič in tretjič pa ubito, kot bi kdo lovil kembelj, a mu je še kljub temu dvakrat zdrnil iz rok.

Pogledale so se, ko se je spet vrgla mednje tišina. Božička je lovila zrahlanjano vez in se prisluškovala. Debevka pa je stiskala usta, da se ja ne bi slišalo, kaj misli.

— Je bil od Pavla? je tiho vprašala Stgarka.

— Ko da bi bil, je v strahu izdihnila Grdenka.

— Jarc jih maže! je rekla Božička na glas.

— Zdjaj? se je začudila Debevka.

— Kdaj pa? je spet razgibal Stgarko smeh. Podnevi ni časa, ko pije. Žolna! Ponoči pa k oltarju.

— Prejšnji teden je pa plat bil! je štihtla potegnila z oslo po srpu. Gre, vrag pijan, k zvonovom, jim nalije kolomaza, potlej pa poskuša.

— Da no! se je zarežala Grdenka.

— Pa to ni prvič. Povsod ponoči maže. Na Marijinem vrhu, v Spodnjih Lazah ...

— Bog nebeški!

— Ja, pa kakšen odbornik je! je zašumela Stgarka z velikim snopom. Gremo na sestanek, se je oddihovala in gledala po njivi, da bomo volili neki OF. Saj ne vem več. Kadé tam in pijó in poslušajo

PAVLE ZIDAR

15

SVETI PAVEL

tiste resnice, ki jih je neko mlado fante zapovedovalo. Kar naprej je gledalo v tiste svoje listke in še se mu je zatikalo. Da boljše živimo ko v stari Jugoslaviji in tako naprej. Revez smrčavi, si mislim, ti pa veš!

Včasih, je jecljal fante, včasih je moral kmet prašiča prodati, da je davke plačal ...

Jarc pa: Ni res!

Ja kako, ga pogleda fante. Včasih je moral packa kupiti, če ga ni vzredil sam, in ga prodati za davke.

Ni res! spet Jarc.

Pa se še sama oglašim. Ja, smrka smrčava, je bil že tak s tistim svojim jecljanjem, da nisem več strpela. Zdjaj, mu rečem, pa odpeljete živino in še davke moramo plačati.

Pa spet fante: Tovariši in tovarišice! Delavski razred še nima zadosti kruha. Naš delavski razred vse to tudi plača. Je tako?

Se sam predsednik mu ne pokima.

Falotov Jožko pa: Kakšen razred smo pa mi? Delamo od štirih zjutraj do enajste zvečer, v tovarnah pa od šestih do dveh. Greh je, tovariši, da delavski razred za tako majhno delo požre toliko dobrega!

Pobec pa: Tovariši in tovarišice! Bum, po mizi. Pa se zlije vrč po pisanjih. Veselo, da le kaj. Kaj zdaj? Gledajo, pihajo v papirje, majejo z njimi ... Pa se le domislijo. Predsednik stopi po vrv za perilo in razobesijo tiste polulane pleničke.

Pobec pa še ne neha: Tovariši in tovarišice. Tovariš Jarc pravi, da ni res tisto o davkih. Iz arhivov, tovariši, je razvidno, da ste morali prodati packa.

Spet: Ni res!

Ja, pogleda v Jarca. In samo njemu: Tovariš, si plačeval davke? Jarca: Ja.

Si vzredil packa, ga zaklal in nesel v Mokrológ?

Ne!

Zdjaj je bilo že nam zadosti.

Ni res! Zavpije in pobobna s palico. Packa sploh nisem imel.

— Križ božji! so se zarežale ženske.

Božički so se zasvetile čeljusti kakor ribe. Stgarka pa se je udarila z rokami po krilu, zaprepadeno obstala, čes na, pa imaš, in se šele čez čas spet zarežala tako na glas, da je bila pred vsemi.

— Od vraga je! je ponehala Debevka.

SEJE VSEH TREH ZBOROV SOB JESENICE

Pretekli torek 22. in četrtek 24. septembra so se na ločenih sejah sestali vsi trije zbori občinske skupščine Jesenice. Ločeno so se sestali zato, ker tako zahteva delegatski sistem in boljše delo. Prav gotovo je bila prav zato tudi razprava o posameznih točkah dnevnega reda bolj živahna. Zbori se bodo večinoma ločeno sestajali tudi v bodoče.

V torek se je najprej sestel družbenopolitični zbor. Največ so govorili o predlogu odloka o prepovedi točenja pijače v času od 4. do 7. ure zjutraj. Na takšen odlok smo na Jesenicah že dolgo čakali in smo pravzaprav ena zadnjih občin v Sloveniji, ki ga sprejemamo. Podobne prepovedi so v drugih, tudi turističnih državah, že dolgo v veljavi, celo čas je še nekoliko daljši. Zato tudi nismo mogli sprejeti nekaterih mnenj, da bo s tem ogrožen turizem v naši občini. Gre za to, da del dneva, ki je sicer tudi biološko predviden za počitek, zaščitimo človeka; odlok pa je tudi preventivni ukrep, saj tehnologija in značaj dela zahtevata vse bolj treznega človeka tudi na delovnem mestu.

Nekatere analize nesreč v Železnici celo kažejo veliko število nesreč zaposlenih v bližini Kazine, Koniča ali Hermana. Tako člani družbenopolitičnega zbora kot tudi ostalih dveh zborov so predlagali, da naj bi čas podaljšali celo do 8. ure, vendar pa so na koncu le potrdili odlok v predlagani obliki, to je od 4. do 7. ure. Pač pa so na novo potrdili višino nekatere kazni, saj 20 novih dinarjev res ne more biti več niti obzrutna niti spodbudna kazen. Zelo živahna je bila razprava tudi o predlogu odloka o pogrebnem obredu in pokopališkem redu. Pripravljen sta bila šele osnutek, tako da bodo vse izrečene pripombe lahko upoštevali predno bo odlok šel v javno razpravo. Gre za dostojno slovo družbe od slehernega občana, zato s pogrebnim obredom predvidevajo minimum, ki naj bi ga zagotovili pri vsakem pogrebu. Temu pa se bodo seveda morale podrejevati vse druge želje in potrebe. Menili so, da naj bi odlok sprejeli za

vso občino, da pa bi s pokopališkimi redi določili podrobnosti za vsako pokopališče posebej, glede na krajevne navade. Naj dodamo, da je bil to že tretji osnutek odloka, vendar menimo, da nič škoda, če bomo pripravili še četrtega, seveda v želji, da bo odlok zadovoljil vse.

O ostalih točkah dnevnega reda pa so se delegati v glavnem strinjali. Podobno je razprava potekala tudi na sejah zborov združenega dela in zborov krajevnih skupnosti, ki sta se v četrtek sestala na ločenih sejah. Obema so bili predloženi sklepi in predlogi družbenopolitičnega zbora, tako da je razprava hitreje potekala.

Zataknilo se je edino pri odloku o zavarovanju plemenitih postaje čebel matice pod Zelenico. Delegati zborov krajevnih skupnosti so menili, da je pet kilometrov prevelik okolišč in da bi onemogočili rejcem čebel z žirovniškega področja kvaliteto pasu. Zveza čebelarstvih društev je namreč predlagala zaščito plemenitih postaje, kjer vzgajajo kvaliteto matico, eno najboljših na svetu. Ker je postaja tudi na radovljiškem področju, je enak odlok potrdila še skupščina občine Radovljica. Ker svet krajevnih skupnosti ni potrdil odloka v predlaganem besedilu, bodo morali ponoviti celotni postopek, pred tem pa opraviti nekaj razgovorov.

Sicer pa so bile vse ostale stvari v celoti potrjene.

Delegati vseh treh zborov so potrdili zaključni račun proračuna občine Jesenice za lansko leto, strinjali pa so se tudi z zaključnim

računom bivšega družbeno investicijskega sklada za lansko leto. Gre za sklad, ki ga glede na nove odnose odpravljam, smo pa z njim v preteklosti reševali nekatere gospodarske probleme. Ker so bila iz sklada dana večinoma posojila, se ta še vedno vračajo in tako so tudi v lanskem letu namenili posamezne vsote za nekatera dela v občini.

Delegati so potrdili tudi odlok o določanju prispevka od spremembe namembnosti kmetijskega ali gozdnega zemljišča, za katerega pa moramo dodati, da je prispevek v naši občini eden najnižjih na Gorenjskem.

Potrdili so tudi odlok o organizaciji in delovnem področju upravnih organov ter sekretariata občinske skupščine Jesenice, strinjali pa so se tudi s predlogom družbenega dogovora o oblikovanju štipendijske politike v Sloveniji. Na sejah so imenovali iniciativni odbor za ustanovitve skupnosti socialnega skrbišča, katerega bo kot predsednik vodil Metod Balderman. Po predlogu so na novo poimenovali nekatere ulice na Jesenicah, strinjali so se s predlogom zazidalnega načrta za samski dom Kovinarja (ob stavbi samskega doma Železarne na Plavžu), na koncu seje pa so za novega predsednika izvršilnega odbora konzorcija za izgradnjo vršičkih žičnic izvolili Franca Žerjavo, za člana odbora pa Teodorja Okrožnika.

Ob zasedanju vseh treh zborov občinske skupščine Jesenice bi bile vsekakor zanimive nekatere ugotovitve o tem kako uveljavljamo delegatske odnose in kako razprava in priprava v praksi poteka, o čemer pa bo prav gotovo še prilika govoriti in pisati.

T. L.

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Zaradi izredno velikega števila vprašanj, ki jih postavljajo delegati vseh treh zborov občinske skupščine, želeč odgovore pristojnih upravnih organov in služb, so se na 4. seji skupščine, zedinili, in sprejeli sklep, da bodo odslej delegati vlagali pismena vprašanja, prav tako pa bodo prejeli samo pismene odgovore. S tem želijo razbremeniti plenarne seje skupščine, ki imajo že sicer obsežne dnevne rede. Odgovore bodo delegacije prejemale hkrati z ostalim skupščinskim gradivom za zasedanje skupščine.

Po sklepu občinskega komiteja ZK, so se v petek 27. 9. zbrali na skupen posvet sekretarji vseh osnovnih organizacij ZK, svetov ZK in sekretarji stalnih aktivov ZK. Obravnavali so potek uresničevanja nalog in sklepov 7. kongresa ZKS in 10. kongresa ZKJ ter se dogovorili o delu v jesensko zimskem času. Preučili so tudi potek solidarnostne akcije za pomoč Kozjanskemu, priprave za uresničevanje ustavnih določil pri konstituiranju TOZD, KS in samoupravnih interesnih skupnosti, kar bo prioriteta naloga komunistov v naslednjih 2 mesecih.

V ponedeljek 30. 9. je bil v Radovljici sestanek predsednikov vseh 20 krajevnih organizacij SZDL v občini. Na dnevnem redu je bil dogovor o nalogah KO SZDL za bližnjo reorganizacijo in konstituiranje krajevnih konferenc in s tem v zvezi priprave za javno razpravo in sprejetje novih pravil in statuta SZDL. Dogovorili so se tudi o pripravah za konstituiranje zborov delegatov v KS in samoupravnih interesnih skupnostih ter o pripravah za nov referendum o samoprispevku občanov in delovnih organizacij za gradnjo šol, vrtcev in drugih družbenih objektov. V imenu svojih izvršnih organov so predsedniki KO SZDL izrekli soglasje k imenovanju Franca Jereta za novega predsednika občinske konference SZDL namesto Janeza Varla, ki odhaja na novo dolžnost v Kranj. S sestanka so poslali protestno pismo avstrijskemu konzulatu v Ljubljano, v katerem obsojajo odločitve treh vladujočih strank v Avstriji o preštevovanju koroških Slovencev.

V avli osnovne šole A. T. Linhart v Radovljici je bila v petek 27. 9. 4. seja občinske konference ZSM. Najprej so razpravljali o osnutku delovnega programa konference in njenih organov za obdobje oktober 1974 — september 1975. Spregovorili so tudi o pripravah za 9. kongres ZSM Slovenije in ZSM Jugoslavije. Na seji so soglasno izvolili za delegate 9. kongresa ZSM Branka Bankota iz MA Gorje, Pavla Maleja iz MA LIP — TOZD Tovarna T. Godec Bohinjski ter Zdenko Vodopivec iz MA Almira Radovljica. Po funkciji bodo kongresu prisostvovali še predsednik OK ZSM Mojmir Faganel in člana RK ZSM Slovenije Aleksander Andrejčič z Bleda in Drago Rozman iz Radovljice. Za delegata na 9. kongres ZSM Jugoslavije, ki bo v novembru, so izvolili Metoda Staroverskega iz MA Plamen Kropa. S seje so poslali protestno pismo avstrijskemu konzulatu v Ljubljano zoper preštevovanje slovenske manjšine na Koroškem.

V okviru priprav za 8. kongres Zveze sindikatov Slovenije je predsednik občinskega sindikalnega sveta Marjan Vrabec v sredo 2. 10. sklical v veliki sejni dvorani občinske skupščine, posvet vseh predsednikov izvršnih odborov osnovnih sindikalnih organizacij. Dogovorili so se o sklicevanju sestankov osnovnih organizacij, na katerih bodo do 15. 10. preučili kongresno gradivo, ki je bilo že poslano vsem organizacijam.

V ponedeljek 30. 9. se je sešel iniciativni odbor za pripravo referenduma. Na seji so obravnavali poročilo predsednikov komisij za gradnjo in dogradnjo šol, za izgradnjo vzgojno varstvenih ustanov in za družbene objekte pri KS, nato pa so sprejeli izhodišča za novi program dela odbora.

Prejšnjo sredo je bila seja 15-članskega iniciativnega odbora za ustanovitev krajevnih konferenc ZSM v Radovljici. Predsednik odbora Boris Kalan je poročal o dosedanjem poteku priprav, v katere se je vključil radovljiški aktiv mladih komunistov. Na seji so sprejeli sklep, da bodo sklicali ustanovno konferenco takoj po 9. kongresu ZSM Slovenije, ko bodo pripravili tudi vse potrebno gradivo. Za predsednika bodoče krajevnih konferenc so predlagali Mirana Remsa, dijaka gimnazije, za tajnika Borisa Kalana, delavca iz Iskre Otoče, za blagajnika pa Milko Reš iz VVU Radovljica. Odbor bo pripravil program dela in ga poslal vsem družbenim organizacijam in svetu KS Radovljica.

Rezultati gospodarjenja GG Bled v I. polletju, ki so jih obravnavali na zadnji seji tudi delegati občinske skupščine, so izredno ugodni. Celotni dohodek, družbeni proizvod in dohodek se je skoraj podvojil. OD so se dvignili za 18 %, podjetniška akumulacija 26 %, 14 % se je povečala rentabilnost na vloženih sredstvih in 4 % ekonomičnost proizvodnje. Tako dobrim rezultatom pa brez dvoma botruje izredno visoka proizvodnja zaradi povečanega povpraševanja in dviga cen hlodovine.

Med prvenstvene naloge razvoja otroškega varstva v radovljiški občini v okviru srednjeročnega programa, uvrščajo izgradnjo novih in obnovo obstoječih vzgojno varstvenih ustanov. To bo tudi osnovna postavka novega referenduma o samoprispevku. Že letos bodo začeli graditi vrtce v Radovljici za 160 otrok, naslednje leto pa verjetno tudi na Bledu, nato pa še v Begunjah in v Kropi. O tem bo tekle razprava ob sprejetju referenduma, ki jo pripravlja občinska konferenca SZDL.

Številni občani Radovljice in okoliških vasi so pogosto v stiski, ko zamažijo telefon za radovljiško ambulantno. Čeprav se je ZD že aprila preselil iz stare stavbe v nov objekt na Kopaljski ulici, še vedno večina ljudi ne ve, da ima ambulantna zdaj telefonsko številko 75-761, ki pa še ni v novem telefonskem imeniku. Uprava ambulante bi vsekakor morala o spremembi telefonske številke obvestiti javnost v časopisih in drugih sredstvih javnega obveščanja.

Občinska zveza za telesno kulturo je za obdobje od 22. septembra do 17. novembra letos prvič organizirala občinsko ligo v malem nogometu. Tekmovanja bodo vsako nedeljo dopoldne na igriščih v Radovljici, Vrtnjah, Ljubnem, Kamni gorici, Podnartu, Kropi, Mošnjah, Begunjah, Lancovem in Bledu ter v bohinski Srednji vasi. Za ligo se je prijavilo 10 ekip v vseh omenjenih krajih.

Komisija za zimske športe pri TTKS Radovljica je že pripravila predlog programa in finančni načrt za sezono 1974/75. Razen številnih tekmovanj v vseh smučarskih panogah bodo največ pozornosti posvetili strokovnim tečajem in drugim oblikam usposabljanja smučarjev. Predračun izdatkov za izvedbo tega programa znaša 261.050,00 din.

Prejšnji petek 27. 9. so v avli osnovne šole dr. Janez Mencinger v Boh. Bistrici odprli razstavo »Mlini na Gorenjskem«, ki jo je ob finančni podpori Kulturne skupnosti Radovljica pripravil Gorenjski muzej iz Kranja. V kulturnem programu ob otvoritvi, ki sta ga pripravila šola in ZKPO so nastopili pevci in recitatorji. O pomenu razstave in razlago o njej, je spregovorila prof. Majda Zontarjeva. Otvoritve se je udeležilo več kot 300 občanov Bohinja, kar kaže veliko zanimanje naših ljudi za kulturno dediščino.

V petek 11. oktobra ob 17. uri bodo v prostorih tovarne LIP — TOZD Bled na Rečici, v okviru kulturne akcije odprli slikarsko razstavo amaterskih likovnikov, članov LIKOR-ja pri ZKPO Radovljica. Ob tej priložnosti bodo izvedli krajski kulturni program. Razstava bo na ogled do 17. 10., nakar jo bodo prenesli v Bohinjski.

IZVRŠNI SVET O KOMUNALNIH DELIH

Na petkovi seji izvršnega sveta občinske skupščine Jesenice, so najprej pregledali program komunalnih del za letošnje leto. Ugotovili so, da dela večinoma potekajo po programu, pri nekaterih akcijah pa so se dogovorili, da jih bodo pospešili. Tako naj bi čimprej nadaljevali z urejanjem ceste v Planino pod Golico, kjer bo treba popraviti tudi dele ceste, kjer so že položili asfalt. Zahtevali bodo tudi, da začne Cestno podjetje čimprej urejati cesto čez Poljane, tako kot je bilo v programu in za kar so bila namenjena tudi sredstva. Krajevna skupnost Javornik-Koroška Bela pa mora

odločiti, katero cesto naj bi prej uredili: ali cesto do kisikarne ali Cankarjevo ulico. Obe sta sicer nujni, vendar lahko letos uredijo le eno.

Ponovno so razpravljali o zazidalnem načrtu gostinsko stanovanjske cone v Mojstrani. Mišljeno je področje za osnovno šolo v Mojstrani, kjer naj bi zgradili hotelski objekt z okoli 150 posteljami, nadalje dva stanovanjska šestorčka, saj je tudi v Mojstrani veliko zanimanje za družbeno gradnjo, po načrtu pa je predvidenih še devet individualnih hišic. Pri teh bo verjetno zahteva, da bodo morali lastniki — graditelji zagotoviti tudi turistične sobe.

Načrt bodo javno razgrnili predvidoma od 15. oktobra do 15. novembra v prostorih krajevnih skupnosti v Mojstrani in v avli občinske skupščine Jesenice, kjer bodo občani lahko dali tudi pripombe.

Člani izvršnega sveta so se strinjali tudi s predlogom dogovora o pobiranju in obračunavanju prispevkov, ki jih občani, ki z osebnim delom in z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost, plačujejo samoupravnim interesnim skupnostim. Gre za zbiranje prispevkov, ki jih tudi obrtniki, ljudje svobodnih poklicev in drugih, morajo enako kot vsi zaposleni, nameniti za potrebe šolstva, zdravstva, kulture in drugo.

Na koncu seje so pregledali še poročilo o prometu z nepremičninami za preteklih deset let, pri čemer so predlagali, naj bi se zaradi smotne in racionalne politike z zemljišči dogovorili o politiki zemljiške kmetijske skupnosti naše občine. Naj povemo, da omenjena skupnost že prevzema določene naloge ter da je pisarna skupnosti v prostorih gozdne uprave na Tomšičevi cesti odprta vsak četrtek dopoldne.

T. L.

UMRL NAJSTAREJŠI PEVEC IN ZBOROVODJA

V torek 1. oktobra je za večno utihnila uglaselka najstarejšega pevca in zborovodja — CENA AMBROŽIČA. Še pred nekaj dnevi poln življenja, je moral kloniti — odpovedalo mu je njegovo vedro in kleno srce.

Od pokojnika se bodo njegovi svojci, prijatelji in znanci poslovili jutri v petek popoldan na pokopališču v Kranjski gori.

Jez na Stari Savi

PRED PODPISOM SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ŠTIPENDIRANJU

Iniciativni odbor za pripravo samoupravnega sporazuma o štipendiranju pri občinski skupščini Radovljica, je konec prejšnjega tedna poslal vsem TOZD in drugim organizacijam združenega dela predlog samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov. Razen tega so vsi podpisniki prejeli tudi predlog pravil o delu skupnih komisij podpisnic in obsežno gradivo, iz katerega so razvidna merila za združevanje sredstev ter za izbor potencialnih kandidatov, ki so opravičeni do štipendij. Vsem podpisnikom je poslano tudi poročilo o dosedanjem delu iniciativnega odbora, pojasnilo o predlogu samoupravnega sporazuma ter navodilo za njegovo uresničevanje.

Doslej je v Sloveniji podpisalo samoupravni sporazum o štipendiranju 20 občin, na Gorenjskem pa je radovljiška občina prva, ki je že pripravila vse potrebno za podpis.

Iz gradiva je razvidno, da je radovljiška občina že doslej usmerjala in reševala štipendijsko politiko nad republiškim poprečjem. V letu 1973 je bilo v Sloveniji na višjih in visokih šolah vpisanih 5.180 študentov ali 0,30 % od celotnega števila prebivalcev v republiki, v občini Radovljica pa 271 ali 0,91 % od števila njenih prebivalcev, kar predstavlja brez absolutov kar 5,22 % vseh rednih študentov v SR Sloveniji. Vseh študentov v občini je 389, od teh 118 izrednih. Štipendijo dobiva 124 ali približno tretjina vseh študentov. Največ štipendij, posojil in študijske pomoči so doslej podeljevali TIS Radovljica, skupščina občine in Zavod za zaposlovanje Kranj — izpostava Radovljica. Republiška izobraževalna skupnost je laži namenila za dijake srednjih šol iz občine Radovljica 83 štipendij. Razmeroma več rednih študentov je iz vasi izven področnih centrov, medtem pa je več izrednih študentov iz centrov kot so Radovljica, Bled, Lesce in Boh. Bistrica.

Število upravičencev do štipendij pa je še precej večje kot je bilo doslej izplačanih. Po podatkih RIS, bi bila združena sredstva, zbrana iz 0,5 % bruto OD v občini razdeljena po oceni števila upravičencev za 8. razred osnovne šole 206 učencem, za srednje šole 964 dijakom in vajen-

JR

POJASNILO NA VPRAŠANJE ZAKAJ TOLIKŠNA PODRAŽITEV

Ne poznam primera, da bi neka organizacija združenega dela, ki opravlja dejavnost posebnega družbenega pomena v časopisu objavljala vse svoje kalkulacije in dajala obračun poslovanja neke dejavnosti, ker je v naši družbi to vprašanje urejeno na osnovi zakona. Vse take organizacije so dolžne dati podatke pristojnemu organu za cene in od njega pridobiti soglasje k najvišjim cenam za posamezno komunalno ali drugo storitev ali uslugo, pravilnost poslovanja pa kontrolira SDK in tržna inspekcija.

V primeru ogrevanja stanovanj z vročo vodo gre za tako dejavnost in v obravnavanem primeru so bili vsi zakoniti predpisi upoštevani, vsakokrat pridobljena ustrezna soglasja organa za cene in seveda dokumentirani vsi izračuni.

Izjemoma objavlja Stanovanjsko podjetje Jesenice bilanco dohodkov in izdatkov za stroškovno mesto vročevod za čas od začetka poslovanja leta 1972 do 30. 6. 1974, ko je bila zaključena druga kurilna sezona:

Leto 1972	Opis stroška — dohodka	Breme N din	Dobro N din	Saldo + ali -
30. 11. Inkaso ogrevanja S 1—3		—	9.305,00	
30. 12. Inkaso ogrevanja S 1—4		—	15.894,80	
30. 12. vzdrževanje in pregled vročev.		3.491,05		
31. 12. vzdrževanje		490,00		
30. 12. obračun amortiz. za l. 1972		57.819,74		
30. 5. obresti od kreditov		36.000,00		
30. 11. obresti od kreditov		34.214,00		
(stroški brez vroče vode)		132.014,79	25.199,80	— 106.814,99

Leto 1973	Opis stroška — dohodka	Breme N din	Dobro N din	Saldo + ali -
Inkaso ogrevanja v l. 1973			393.119,60	
poraba vroče vode (vklj. 1972)		221.150,00		
OD tehnika za vzdrževanje		3.706,40		
amortizacija		77.832,59		
amortizacija 13 % povečanje		10.118,24		
obresti od kreditov		67.490,35		
obresti od kreditov za obrat. str.		11.813,75		
tekoče popravilo		3.377,40		
osebni dohodki neposred. režije		1.929,05		
materialni stroški neposred. režije		77,70		
stroški skupnih služb		14.681,00		
		412.176,48	393.019,60	— 19.692,13
razlika med izred. dohod. in izd.		535,25		
		412.711,73		

1974 do 30. 6. 1974

Opis stroška — dohodka	Breme N din	Dobro N din	Saldo + ali -
inkaso za ogrevanje		242.011,30	
poraba vroče vode	75.050,00		
OD vzdrž. tehnik	4.782,60		
amortizacija	39.459,60		
obresti od kreditov	32.895,65		
zavar. premija	1.800,00		
OD režije enote	143,90		
mater. stroški neposr. rež.	162,87		
tekoče vzdrževanje	2.369,60		
stroški skupnih služb	2.330,99		
razlika med izred. doh.			
in izdatki iz preteklih let	1.181,65		
	160.176,86	242.011,30	+ 81.834,44

Skupno so znašali v letih 1972, 1973 in 6 mesecev 1974	660.230,70 din	185.230,17
vsi dohodki	704.903,38 din	182.413,75
vsi izdatki	44.672,68 din	9.728,05
Izguba		1.800,00
		10.802,52

Za pretekli dve sezoni so bila ustvarjena naslednja razmerja med variabilnimi in fiksnimi stroški:

vroča voda	296.200,00 din	ali 42 %
fiksn. str.	408.703,38 din	ali 58 %
	704.903,38 din	

Ker je bila v obeh kurilnih sezonah manjša poraba vroče vode (mila zima) je odnos med variabilnimi in fiksnimi stroški spremenjen.

V fiksnih stroških so posamezne postavke naslednje:

1972/1973
Vroča voda (investic. elaborat in dogovori z železarno Jesenice pred izgradnjo vročevoda)

Fiksn. stroški (amortizacija, vzdrževanje, obresti in obratoval. stroški)

V tej sezoni so stanovanjci plačevali mesečno 1,10 din/kv. m stanovanja

1973/1974

Vroča voda
Fiksn. stroški (z delnim pokrivanjem izgube)

V tej sezoni so stanovanjci plačevali mesečno 2,30 din/kv. m stanovanja

1974/1975

Vroča voda (po pogodbi z železarno Jesenice)
fiksn. stroški

Preračunano na 1 kv. m predstavlja v tej sezoni mesečno 5,20 din/kv. m stanovanja.

Za boljše razumevanje stanja na področju ogrevanja po lanskem veli-

Premog	12 urno kurjenje	18 urno kurjenje
C. maršala Tita 85, 87, 89	4,20 din/kv. m	5,60 din/kv. m
Tomšičeva 69, 70, 70/b, c, d, e,	4,74 din/kv. m	6,32 din/kv. m

Olje		
Kranjska gora	7,14 din/kv. m	9,10 din/kv. m
Tavčarjeva 1 a, 1 b neprekinjeno kurjenje		4,80 din/kv. m

Vsi objekti, ki so priključeni na vročevod imajo 18 urno kurjenje dnevno, ker je 12 urno nočno ogrevanje reducirano na polovico dnevnega ogrevanja.

Iz vsega navedenega izhaja, da Stanovanjsko podjetje ni prisvajalo pobranega denarja za ogrevanje, pač pa je z njim gospodarilo v skladu s predpisi in v skladu s pogodbami, ki jih je sklenilo za zgraditev vročevoda (odplačilo anuitet in obresti — v ceni ogrevanja so le obresti). Na dobro ali slabo gospodarjenje vpliva vrsta zunanjih faktorjev, med njimi pa je do sedaj najbolj vplivala premajhna količina napajanih objektov. Fiksn. stroški se namreč ne bi bistveno povečali, če bi zgradili vročevod do železniške postaje, s tem pa bi se v kalkulaciji za kvadratni meter zelo znižali prav fiksn. stroški. Vendar bo možno naslednjo etapo izgradnje vročevoda izvesti, ko bo v Železarni Jesenice montiran nov kotel in ko bo zgrajen nov center Jesenic med Titovo 6 in Titovo 12.

Vsekakor bi kazalo proučiti možnost merjenja porabljene toplotne energije, vendar je potrebno takoj vedeti, da potrebujemo zato nova sredstva za investicije in da trenutno pri nas še nimamo na razpolago ustreznih in zanesljivih merilcev za merjenje porabljene toplotne energije. Prišlo bi v poštev merjenje za posamezno stanovanjsko ali poslovno hišo ne pa individualno za vsako stanovanje (če bi v dvosobnem stanovanju hoteli meriti porabo bi rabili štiri merilce, v trosobnem stanovanju pa šest merilcev — ker je potrebno namestiti merilec na vsak radiator).

Problem plačevanja kurjave je za nekatere družine vsekakor pereč. Vendar v tem odgovoru ni mogoče iskati rešitve za take družine. Rešitev tudi ni v tem, da prenehamo graditi stanovanjske hiše brez centralne kurjave. Vsekakor je dolžnost vseh tistih, ki proizvajajo in tistih, ki prenašajo toplotno energijo, da čimbolj racionalno poslujejo in znižujejo stroške, vseh tistih pa, ki toplotno energijo trošijo, da jo čimbolj racionalno trošijo. Samo v tem primeru je možno pričakovati znosne stroške za ogrevanje.

Dopuščamo pa tudi možnost, da prevzame druga organizacija združenega dela ali drug upravljalec v upravljanje vročevod in se prenese pooblastilo za ogrevanje na novega upravljalca, seveda pod pogojem, da le-ta prevzame tudi vse obveznosti za izgradnjo vročevoda in odplačilo anuitet, ter da pokrije že nastalo izgubo.

Zupančič-Vičar Marija

POSEBNA PRIZNANJA GASILCEM JESENIŠKE OBČINE

V okviru prireditev ob tednu požarne varnosti, je bila 26. septembra v domu tabornikov v Planini pod Golico manjša slovesnost, na kateri so veteranom in posebno prizadevnim gasilcem jeseniške občine izročili posebna priznanja.

Veteranom — gasilcem, višjim gasilskim častnikom Gregorju Novaku, Valentinu Kejžaru in Jožetu Tresoglavu, je predsednik občinske gasilske zveze Tomaž Klinar izročil plaketo republiške gasilske zveze za nad 35-letno prizadevnost in uspešno službovanje v gasilskih vrstah, ki ga lahko prejmejo le člani starejši od 60 let. Predstavniki republiške gasilske zveze Franci Bahun pa je izročil Anici Hlebanja iz Mojstrane republiško gasilsko odlikovanje II. stopnje, Cirilu Jalenu z Rodin, predsedniku PGD Smokučja pa enako odlikovanje III. stopnje. Desetini PGD Zabreznica pa je izročil diplomu RGZ za doseženi uspeh na letošnjem republiškem tekmovanju v Velenju.

Na tej slovesnosti je Tomaž Klinar med drugim dejal: »Gasilska služba je na področju jeseniške občine dokaj dobro organizirana in uspešno skrbi za požarno varnost preventivno ter ob požarih učinkovito nastopa ter posreduje. Največji delež pri tem ima vsekakor poklicna gasilska in reševalna enota Železarna, ki je primerno opremljena ter usposobljena. To enoto je dolga leta vestno vodil višji gasilski častnik Gregor Novak, po njegovi upokojitvi pa to delo vestno nadaljuje višji gasilski častnik I. stopnje Franci Bahun.

Poleg poklicne enote imamo v občini še 13 prostovoljnih gasilskih društev, ki so že kar primerno opremljena. Ta skrbijo za požarno varnost predvsem v svojih okoljih na vaseh, po potrebi pa tudi drugod sodelujejo pri gašenju požarov in pomagajo ob naravnih nesrečah. V gasilskih društvih naše občine je vključenih nad 500 aktivnih gasilcev ter nad 1000 podpornih članov. Za celotno organizacijo gasilstva v občini skrbi občinska gasilska zveza, v katero so vključena vsa gasilska društva tega področja. Občinsko gasilsko zvezo so dolga leta vodili naši veterani, višji gasilski častniki Gregor Novak, Valentin Kejžar in Jože Tresoglav. Za razmeroma dobro opremljenost in usposobljenost kadra so prispevali finančna sredstva v gasilski sklad skupščina občine in

Z RAZŠIRJENE SEJE OBČINSKEGA ODBORA ZZB NOV JESENICE

V petek, 27. septembra, je bila razširjena seja občinskega odbora ZZB NOV Jesenice. Seje so se poleg članov občinskega odbora udeležili tudi predsedniki in tajniki krajevnih odborov ZB NOV, člana republiškega odbora Tone Turnher in Viktor Stopar ter urednik TV 15 Dušan Željeznov.

Ob analizi opravljenega dela, so na seji ugotovili, da je bila organizacija Zveze borcev v naši občini aktivna zlasti v obdobju pred skupščinskimi volitvami ter med javno razpravo o zvezni in republiški ustavi in o občinskem statutu.

Predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV, se je sestalo na dvanajstih sejah, pet sej pa so imeli skupaj z občinsko konferenco SZDL. Predsedstvo je uspešno opravilo odrejane naloge tudi ob številnih prireditvah in se posebej letos, ko so se na dan borca na VI. zboru sestali gorenski aktivisti na Poljanah. Občinski odbor je posredovano poročilo o delu predsedstva pozitivno ocenil in ga sprejel.

Istočasno je bil občinskemu odboru ZZB NOV posredovan program prireditev in proslav, ki jih je bilo lani in v letošnjem letu izredno veliko.

Navzoči so razpravljali še o bližnjem srečanju pregnancev z gostitelji v Srbiji. Jeseničani se bodo v Srbijo odpeljali z vlakom bratstva in enotnosti skupaj z ostalimi udeleženci iz Slovenije. Posredovana je bila še kratka informacija o proslavi v Predjambi, kjer so ob 30-letnici ustanovitve jeseniško-bohinjskega odbora odkrili spominsko ploščo. Odkritih je bilo tudi nekaj drugih spominskih obeležij in dokončno urejen spomenik talcem na Belem polju pri Rušici, medtem ko je do druge faze izgotovljeno spominsko

obeležje talcem v Mostah pri Žirovnici. To pomeni, da so v zadnjem času spomenišnemu varstvu v naši občini posvetili precej pozornosti.

Člana republiškega odbora Zveze borcev Tone Turnher in Viktor Stopar sta navzoče seznanila s sklepi nedavnega kongresa Zveze borcev NOV v Zagrebu.

Občinski odbor ZZB NOV je na petkovi seji razpravljal še o delu komisije in sklada borcev pri občinski skupščini. Le-ta je priznavalnemu borcem uskladił ustrezno zadnjim podražitvam in upošteval navodila republiških organov. Uspešno so v minulem obdobju reševali tudi stanovanjska vprašanja borcev in omogočili nekaj vselitve, poleg tega pa dodelili tudi posojila za stanovanjsko gradnjo. Poročilo omenja še klimatsko zdravljenje članov ZB NOV v Novem gradu in na Vodiški planini.

Ob koncu razširjene seje so obravnavali tudi nekaj kadrovskih vprašanj.

Namesto umrlega Antona Mežnarca so v predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV kooptirali Srečka Šterna, predsednika krajevnega odbora ZB NOV iz Žirovnice, namesto Franca Pintarja pa Ludvika Ambrožiča z Blejske Dobrave. Potrdili so tudi nekaj delegatov za delo v samoupravnih interesnih skupnostih.

O SAMOUPRAVLJANJU V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

Občinska skupščina in konferenca SZDL sta minuli petek organizirali v Kranjski gori celodnevno posvetovanje, ki je bilo namenjeno samoupravljanju v krajevnih skupnostih. Poleg vabljenih predsednikov svetov krajevnih skupnosti in krajevnih organizacij SZDL ter sekretarjev osnovnih organizacij ZKS so se posvetovanju udeležili še: predsednik zbora združenega dela skupščine SR Slovenije Štefan Nemec, Mara Žlebnikova, predsednica zbora občinske skupščine SR Slovenije, Ludvik Kejžar, sekretar občinske konference ZKS, Mara Taler, predsednica občinske konference SZDL, Anton Grošelj, predsednik občinskega sindikalnega sveta, Franc Konobelj-Slovenko, predsednik občinskega odbora ZZB NOV ter Angelca Murko-Pleš, predsednica občinske konference ZMS Jesenice.

V popoldanskih urah so se udeležencem seminarja pridružili še nekateri člani izvršnega sveta občinske skupščine Jesenice. Posvetovanje je vodil predsednik občinske skupščine Slavko Osredkar, referat za naslovom Samoupravljanje v krajevnih skupnostih pa je prisotnim posredoval predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Ivo Ščavničar.

Referatu je sledila kratka obrazložitev Stanka Pretnarja o dosedanjih pripravah za izdelavo in sprejemanje statuta krajevnih skupnosti. Razprava je bila zanimiva in obširna, v njej sta sodelovala tudi Mara Žlebnikova in Štefan Nemec. Predsednik zbora združenega dela skupščine SR Slovenije Štefan Nemec je spregovoril tudi o dosedanjem poteku solidarnostne akcije za pomoč prizadetim ob potresu na Kozjanskem. Omenil je nekatere podrobnosti o stanju na tem področju, ki jih je ugotovil ob ogledu območja, ki je bilo prizadeto ob potresu.

Člani izvršnega sveta so odgovarjali na nekatera vprašanja, ki zadevajo problematiko posameznih krajevnih skupnosti. Ob koncu posvetovanja so navzoči soglašali s predlogom tov. Talarjeve, da komisija pri sestavi zaključkov upošteva prispevke v razpravi Mare Žlebnikove in Štefana Nemca in vseh tistih, ki so s svojimi predlogi pripomogli, da je posvetovanje v celoti uspelo. Ob koncu posvetovanja so sprejeli predlog tov. Jelovčana, da avstrijskemu konzulatu v Ljubljani pošljejo protestno pismo v zvezi s sklepom o nameravanem preštevovanju Slovencev onstran Karavank.

Tako v referatu Iva Ščavničarja kot pozneje v razpravi so bile našteje številne naloge, ki jih bo treba opraviti v oktobru in novembru ko naj bi bila zaključena razprava o statutih krajevnih skupnosti ter o njihovem srednjeročnem programu, v decembru pa naj bi bile neposredne volitve v organe krajevnega samouprave.

DOPISUJTE
V ŽELEZARJA

B.

TVD PARTIZAN JESENICE V NOVI SEZONI

V tem tednu prične z delom jeseniški Partizan, organizacija, ki ima predvsem telesno vzgojni in športno rekreacijski značaj. V svoje vrste vabi mlajše in starejše in jim nudi možnosti rekreacije, predvsem starejšim, medtem ko mladim, poleg rekreacije, vadba v TVD Partizan omogoča, da se v društvu v posebnih oddelkih razvijajo v telovadce oz. telovadke, kakršne smo na Jesenicah že imeli, ali pa jih motivirati, glede na sposobnosti in nagnjenosti za kako drugo športno panogo, v kateri bodo s specialnimi treningi dosegali čim boljše rezultate.

V ta namen bo v društvu tudi nekaj novosti. Prva od teh je vadba predšolskih otrok z enim od staršev, ali ožjim sorodnikom, tistim, ki ga bo k vadbi pripeljal. Taka vadba ima predvsem cilj navaditi doraščajočega otroka na samostojno izvrševanje določenih nalog in da bi jih boljše izpolnjeval oziroma postal pri tem čimprej samostojen, bo zato prisoten eden od staršev ali kdo drug, ki mu bo pri tem pomagal. S tako pomočjo postane otrok sčasoma sigurnejši in nekatere vaje že lahko dela sam, medtem ko njegov spremljevalec na drugi strani dela vaje, ki so v njegovo korist in so primerne za odrasle. Seveda bi bilo to ločevanje otroka od staršev v telovadnici postopoma, kar bi bilo za otroka v poznajših letih odločilnega pomena, postal bo sigurnejši in samostojnejši, zadane naloge pa se ne bo ustrašil.

Druga novost je gimnastična vrsta dvajsetih deklet, v starosti od osem do devet let, katero bo vodil Leon Mesarič, ki je že pred časom uspešno vodil mladinsko in pionirsko vrsto deklet, pa tudi v drugih krajih je treniral telovadke in telovadce, ki so takrat veliko pomenebili v slovenski in jugoslovanski gimnastiki. Vrsta bo vadila štirikrat tedensko po dve uri.

Tretja novost je skorajšnja dograditev TRIM kabineta in saune v prostorih Partizana. TRIM kabinet bodo uporabljali predvsem v rekreacijske namene in pomeni veliko pridobitev za Jesenice.

Sprememba je tudi v tem, da bodo članice namesto enkrat tedensko, sedaj uporabljale telovadnico dvakrat tedensko. Drugih večjih sprememb ni. Se vedno bodo delovali oddelki mlajših cicibanov in mlajših cicibank, cicibanov, cicibank, pionirjev, pionirk, mladincev in članov ter članic. Podrobnejši raspored je objavljen v tej številki.

Partizan bo tako ves dan polno zaseden, saj imajo v dopoldanskih in zgodnjih popoldanskih urah ure telesne vzgoje učenci Železarskega izobraževalnega centra, ki še vedno, po tolikih letih delovanja samega centra nimajo svoje telovadnice, v večernih urah, to je od 17. do 21. ure pa bodo telovadnico uporabljali člani Partizana, ter delavci Železarne.

-tok

TVD PARTIZAN JESENICE OBVEŠČA

da bo redna vadba od 1. oktobra potekala takole:

PONEDELJEK: člani ob 20. uri	pionirji ob 19. uri mladinci ob 20. uri
TOREK: ml. cicibanke ob 17. uri cicibanke ob 18. uri pionirke ob 19. uri mladinke in mlajše članice ob 20. uri	CETRTEK: ml. cicibanke ob 17. uri cicibanke ob 18. uri pionirke ob 19. uri st. članice ob 20. uri
SREDA: ml. cicibani ob 17. uri cicibani ob 18. uri	PETEK: ml. cicibani ob 17. uri cicibani ob 18. uri pionirji ob 18. uri mladinci ob 20. uri

Vadbe mlajših cicibank in mlajših cicibanov naj se aktivno udeležijo tudi starši ali drugi ožji sorodniki.

KEGLJAČEM NA LEDU

Kegljaski klub na ledu Jesenice obvešča, da so redni treningi na ledu v športni dvorani v
— ponedeljek od 18.30 do 22.00 ure.
— v četrtek od 18.00 do 20.00 ure.
Vabimo, da se treninga udeležijo vsi člani kluba, kakor tudi nečlani, ki so se udeležili medobratnega prvenstva Železarne v kegljanju na ledu.

Odbor

REKREATIVNO DRSANJE

Komisija za rekreacijo obvešča delavce Železarne, da se jutri, v petek, 4. oktobra, ob 20.30 na umetnem drsalšču Podmežaklju, prične rekreacijsko drsanje. Drsalščice bo na voljo delavcem Železarne vsak petek od 20.30 do 22. ure, do zaključka sezone 1974—1975. Karte za vstop so v sezoni 1974—1975 v veljavi iste kot so bile v prejšnji sezoni.

Komisija za rekreacijo

PIKNIK NA ČRNEM VRHU

V soboto, 29. septembra, so sodelavci RTA, skupaj s telefonistkami, organizirali piknik na Črnem vrhu. Veseli in razigrani so se po izdatni malici, ki so jo pripravili sami, pomerili v raznih rekreacijskih igrah. Najbolj zanimivo je bilo nogometno srečanje med debelimi in suhimi, v katerem so seveda zmagali suhi. Sodelavci RTA in sodelavke s telefonske centrale, so se razšli proti večeru vsi sproščeni in veseli. Sveži zrak v naravi jim je dal novih moči za njihovo delo, predvsem pa so si prezračili pljuča, kar je za delavce Železarne še posebno pomembno.

F. I.

NAKUP OZIMNICE

Obveščamo vse zainteresente, da jim omogočamo ugoden nakup ozimnice, in to: zelje v glavah, korenje, peso in repo, krompir igor, cvetnik ter drobnji, rdečo peso in korenček za juho, jabolka voščence, bobovce in kosmače. Prijave sprejemamo do 20. 10. v društvenih prostorih rejcev malih živali Jesenice.

Odbor

OSKRBOVANJE PLANINSKIH POSTOJANK

Prešernova koča na Stolu bo oskrbovana do vključno 6. oktobra, Kovinarska koča v Krmi do vključno 14. oktobra, Staničev dom pod Triglavom pa je že zaprt. Dom Pristava v Javornškem Rovtu je redno oskrbovan skozi vse leto.

Plan. društvo Javornik
— Koroška Bela

Nogomet

ZMAGA V ŽELEZNIKIH

Člansko moštvo jeseniških nogometašev je v soboto nastopilo v Železnikih in tekmo z moštvom Alpsa dobilo z rezultatom 2:0, polčas 1:0. V igri jeseniških nogometašev se je poznalo, da se njihova forma izboljšuje, zmaga pa je povsem zaslužena, gola za Jesenice sta dosegla: Rakovič in Kovačič.

Mladinci Jesenic so gostovali na Bledu in tekmo z istoimensko ekipo izgubili. Moštvo Bleda je zmagovalo z rezultatom 3:2, polčas 1:1. Zmaga domačinov je zaslužena, čeprav so imeli tudi Jeseničani precej priložnosti, vendar jih niso znali izkoristiti.

Gola za ekipo Jesenic sta dosegla: Zoran Kramar in Močnik.

Pionirji Jesenic so v soboto gostili ekipo Medvod. Zmagali so naši z visokim rezultatom 4:0, polčas 2:0. Že sam rezultat pove, da so bili domačini precej boljši, saj so jeseniški pionirji tudi kandidati za prvaka Gorenjske.

Gole na tej tekmi so dosegli: Zubanovič 2, ter Nedin Omanovič in Iskra po 1.

V nedeljo je bil na igrišču Podmežaklju mednarodni nogometni turnir, ki ga imenujejo turnir treh meja. Letos je bil na sporedu že devetiti. Nastopile so ekipe: Bela peč in Trbiž iz Italije, Kelag iz Beljaka, Avstrija ter Jesenice.

Jeseniški nogometaši so najprej premagali Belo peč z rezultatom 3:1, moštvo Trbiža pa Kelag z 2:1. Nato je v borbi za tretje oziroma četrto mesto, Bela peč premagala Kelag s 4:2, naši nogometaši pa so v finalu slavili zmago v srečanju z moštvom Trbiža, z rezultatom 2:0, polčas 1:0. Tako so Jeseničani osvojili prvo mesto, za razliko od lanskega leta, ko so bili na tem turnirju drugi.

V soboto, 5. oktobra se bodo pionirji Jesenic pomerili s sovratniki LTH v Škofji Loki, člansko moštvo pa doma z ekipo Bohinja, mladinsko moštvo pa se bo v nedeljo na domačem igrišču srečalo z mladinci Alpsa iz Železnikov.

ZAHVALA

Najlepša hvala sodelavkam splošne administracije za vso pozornost ob mojem življenjskem jubileju.

Milka Živko

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

5. in 6. oktobra amer. barvni film SALZBURŠKA ZVEZA, režiser Lee H. Katzin, v gl. vlogi Barry Newman, ob 17. in 19. uri.

7. in 8. oktobra ital. barv. film KRVAVI OPIJ, režiser Ferdinando Baldi, v gl. vlogi Ben Gazzara, ob 17. in 19. uri.

9. oktobra amer. barv. film 7 ŽENA ZA 7 KAVBOJEV, režiser Franco Giraldi, v gl. vlogi David Bailey, ob 17. in 19. uri.

10. oktobra zaprto!

11. oktobra amer. barv. film TARZAN IN SIRENE, režiser Robert Ferley, v gl. vlogi Johnny Weissmiller, ob 17. in 19. uri.

12. oktobra amer. barvni film 24 UR LE MANSA, režiser Lee Katzin, v gl. vlogi Steve Mc Queen, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

5. in 6. oktobra ital. barv. film KRVAVI OPIJ, ob 18. in 20. uri.

7. in 8. oktobra amer. barvni film SALZBURŠKA ZVEZA, ob 18. in 20. uri.

9. oktobra zaprto!

10. oktobra ital. barvni film PREPOVEDANE strasti, ob 18. in 20. uri.

11. oktobra amer. barvni film 7 ŽENA ZA 7 KAVBOJEV, ob 18. in 20. uri.

12. oktobra ital.-španski CS barv. film TEXAS JOE, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

5. oktobra franc.-ital. barvni film KORZIŠKO MASČEVANJE

6. oktobra ital. barvni film PREPOVEDANE STRASTI

9. oktobra ital. barv. film KRVAVI OPIJ

10. oktobra amer. barvni film 7 ŽENA ZA 7 KAVBOJEV

12. oktobra amer. barvni film SALZBURŠKA ZVEZA

ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER RAZPISUJE

za nedoločen čas prosto delovno mesto na tehniški metalurški in strojni šoli in sicer:

učitelja za poučevanje metalurških predmetov

Pogoji za sprejem:

- diplomirani inženir metalurgije ali
- inženir metalurgije, ki je pripravljen nadaljevati študij na II. stopnji fakultete za naravoslovje in tehnologijo — odsek za metalurgijo.

Nastop službe takoj, oz. po dogovoru.

RAZPIS ZA SPREJEM V ODDELEK RITMIČNO BALETNE VZGOJE

Glasbena šola Jesenice bo sprejela v šolskem letu 1974/75

80 učencev v oddelek za ritmično baletno vzgojo. Učenci bodo razdeljeni v dve skupini: od 1. do 3. in od 4. do 8. razreda osnovne šole.

K vpisu naj se javijo učenci na glasbeni šoli vsako sredo od 10. do 12. ure ali od 16. do 18. ure.

Vpisnina je 10 din, šolnina pa 40 din mesečno. Pouk bo ob torkih v dopoldanskem in popoldanskem času, nasprotno od šolskih izmen. Ena skupina bo štela največ 20 učencev. Pouk bo v gledališču Tone Čufar.

Oddelek ritmično baletne vzgoje bo vodila tovarišica Milica Buh, vodja baletne šole v Kranju, ki jo tudi na Jesenicah dobro poznamo po vsakoletnih gostovanjih kranjske baletne šole na Jesenicah.

VATROSTALNA ZENICA TOZD OTS II JESENICE

razpisuje

LICITACIJO
KARAMBOLIRANEGA MOTORNEGA VOZILA
KOMBI BUS IMV 1600
leto izdelave 1970

Licitacija bo dne 8. oktobra 1974 v prostorih uprave TOZD OTS II na Savski cesti 6 in sicer za družbeni sektor ob 8. uri, za privatni sektor pa ob 10. uri.

— Kupci družbenega sektorja morajo pred licitacijo predložiti pismo pooblastilo.

— kupci zasebnega sektorja morajo pred licitacijo položiti 10 % kavcijo od izklicne cene.

Ogled je mogoč vsak delovni dan od 6.—14. ure.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta

ALOJZA PREŠERNA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje in darovali cvetje ter vence. Najlepše se zahvaljujemo sodelavcem HVŽ in sosedom za denarno pomoč, posebno pa dr. Rjancu, glavni medicinski sestrji Sotlarjevi in vsemu zaposlenemu osebju v domu Franceta Berglja za vsestransko skrb in lajšanje bolečin ob dolgotrajni bolezni.

Vsem, ki so v dneh težke izgube sočustvovali z nami, nam kakorkoli pomagali, počastili njegov spomin na domu in ga spremili na njegovi zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

ZALUJOČI: sin Dušan in hčerka Marija z družinama

ZAHVALA

Ob nepričakovani in bridki izgubi našega ljubljenega očeta, dedka in tasta

FRANJA LOTRIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje. Še posebno zahvala družini Muhar, sosedom in vaščanom za vsestransko pomoč, sorodnikom, znancem, prijateljem, pevcem in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

NJEGOVI: hčerka Majda z družino

ZAKON O TEMELJNI VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

Od 1. oktobra dalje je v veljavi novi zakon o temeljni varnosti cestnega prometa. Ker novi zakon prav gotovo zanima tudi naše bralce — voznike in druge udeležence cestnega prometa, smo o tem povprašali občinskega sodnika za prekrške Franeta Grceta in pomočnika komandirja postaje milice Jesenice Milana Magazina.

Za novi zakon je značilno, da je kar precej poostro kaznovan politiko — med drugim je natančno opredelil več prekrškov, zaradi katerih se kršiteljem lahko odvzame voziško dovoljenje ali pa je odvzem celo obvezen. Pri tem je pomembno, da je stari zakon predpisoval

odvzem voziškega dovoljenja le do zgornje meje, novi zakon pa je določil spodnjo mejo odvzema na 30 dni, zgornja meja pa je eno leto. Po novem zakonu se lahko izreče kazen odvzema takrat, kadar sta podani neposredna nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometna nezgoda. Za tistega, ki ga danes zalotijo, da se vozi, pa čeprav še nima voziškega dovoljenja, je sedaj obvezen izrek varnostnega ukrepa prepovedi izdaje voziškega dovoljenja za dobo od enega do treh let. Doslej je bil ta razpon odvisen od presoje sodnika za prekrške.

Novi zakon je povečal pristojnosti milicnikov. Določa 13 primerov,

ko milicnik lahko in mora storilcu prekrška odvzeti voziško dovoljenje na kraju prekrška in ga s predlogom poslati sodniku za prekrške. V desetih primerih z milicnikovim potrdilom voznik lahko nadaljuje svojo vožnjo, vendar ne za več kot 24 ur oz. do kraja, kjer svoje vozilo lahko pusti na varnem. V treh primerih — če vozi voznik pod učinkom mamil, alkohola ali če odkloni alko-test, pa voznik ne sme nadaljevati vožnje. Če pa nadaljuje vožnjo, je s tem storil že drugi prekršek in voziško dovoljenje lahko izgubi še za nadaljnje — najmanj — tri mesece. Ker pa ni upošteval odredbe milicnika ga je s tem že tretjič polomil. O tem gre predlog organa za kontrolo prometa k sodniku za prekrške po zakonu o javnem redu in miru. Kazen za tako dejanje pa je denarna do 500 din ali pa en mesec zapor.

Marsikoga zanima, kdaj lahko pride do pregleda krvi. »Pijanje balončkov« ni tako redka stvar

kot pregled krvi. Do takega pregleda lahko pride dvakrat. Lahko ga odredi milicnik, če voznik, kljub temu, da je balonček pozelenel do polovice, trdovratno taji, da je vozil pod učinkom alkohola ali pa ga zahteva sam voznik. V obeh primerih pa mora najprej priti do preizkusa z alkoestom (današnja cena za pregled krvi je 350—400 din).

Tudi novi zakon loti prekrške in kazni organizacij združenega dela in drugih pravnih oseb ter posameznikov. Kazni za organizacije združenega dela so zdaj drastične, od 1.000 do 30.000 din. Primer: če neko prevozno podjetje dovoli na cesto svojemu šoferju, ki je vinjen ali če daje le znake alkoholnih motenj, je lahko kaznovano z denarno kaznijo od 3.000 do 30.000 din. Za fizične osebe znaša kazen pri sodniku za prekrške najmanj 100 in največ 1.000 din, najmanj 30 dni in največ 60 dni zapor, poleg tega pa še odvzem voziškega dovoljenja za najmanj 30 dni in največ za dobo enega leta.

Mandatna kazen, ki jo izreče milicnik na mestu prekrška, je od 20 do 100 din za en prekršek. Če jih je več, to seveda ne bo zadostovalo!

Z ozirom na posledice, ki jih izpoved prekrški, zakon predvideva najhujše kazni za izsiljevanje prednosti na prehodu za pešce, neprimerno hitrost pred prehodom za pešce, nepravilno prehitjevanje nasploh in še posebej pred prehodom za pešce, neupoštevanje prometnih in svetlobnih znakov na prehodu ceste čez železnico ter za vožnjo pod učinkom mamil in alkohola. Kazni za take prekrške so denarne od 200 do 1.000 din ter odvzem voziškega dovoljenja za tri mesece do enega leta.

To bi bile na kratko bistvene značilnosti zakona o temeljni varnosti cestnega prometa. Če se hočete podrobneje seznanimi z njim, ga lahko dobite za 21 din v knjigarni, morda tudi kje drugje. Drag res ni. Vendar pa ga sploh potrebujete ne, če hoste vozili tako, kot naj bi vozil vzoren voznik.

REPREZANTANCA KONČNO TUDI NA JESENICAH

Ljubitelji hokeyja z Jesenic in okolice so končno dočakali, da je po dolgem času Podmežakljjo gostovalo jugoslovansko izbrano moštvo. Prejšnji četrtke se je namreč reprezentanca Jugoslavije pomerila v dvorani Podmežaklje z najboljšim češkoslovaškim drugoligašem Lokomotivo iz Zvolena.

Češkoslovaški hokeyjisti so dan prej gostovali v Ljubljani, kjer so odigrali prvo tekmo z reprezentanco Jugoslavije, le da je v naši reprezentanci v Ljubljani nastopilo več mlajših igralcev predvsem Olimpijcih, na Jesenicah pa je bilo v izbrani vrsti več hokeyjistov Jesenic. Gostje so v obeh dvobojih zmagali – v Ljubljani z rezultatom 7:3, na Jesenicah s 4:3. V jugoslovanski reprezentanci, ki je igrala na Jesenicah je nastopilo kar dvanajst igralcev Jesenic, in sicer: Knez, M. Žbontar, S. Košir, B. Jan, Pipan, S. Beravs, T. Košir, Blakar, Poljanšek.

V SOBOTO ZAČETEK DRŽAVNEGA PRVENSTVA

V soboto, 5. oktobra, se bo začelo državno prvenstvo v hokeyju na ledu za sezono 1974/75. Startali bodo klubi v A in B skupini zvezne lige. Kot je znano bodo v A skupini igrala moštva: Olimpija, Slavija, Medveščak in Jesenice, v B pa Celje, INA, Kranjska gora, Mladost, Tivoli in Triglav. Letošnji način tekmovanja v vseh ligah je nekoliko drugačen kot je bil v prejšnji sezoni. V A skupini bodo odigrali štirikrožni sistem, nakar se bo zadnja, četrtouvrščena ekipa »preselila« v B skupino. Preostala tri moštva pa bodo odigrala še dve kolo, s tem, da se jim bodo računali tudi doseženi rezultati v že odigranem štirikrožnem sistemu. Tako bodo znani prvi trije v prvenstvu Jugoslavije za letošnjo sezono.

V B skupini, kjer nastopa tudi Kranjska gora, bodo ravno tako najprej odigrali štiri kroge, kar velja tudi za C skupino (C. Zvezda, Partizan, Spartak, Vardar in Vojvodina). Prvaka teh dveh skupin (po štirih krogih) ter četrtouvrščeno moštvo A skupine, bodo nato odigrali še dva kroga, za uvrstitev od 4. do 6. mesta. Ostala moštva pa se bodo borila za uvrstitev od 7. do 15. mesta.

V prvem kolu se bodo jeseniški hokeyjisti pomerili z moštvom Slavije iz Vevč, in sicer v soboto, 5. 10., ob 18.30, v dvorani Podmežaklje. Pri tem naj še enkrat opozorimo gledalce, da se bodo vse tekme jeseniškega moštva (razen če bo TV prenos) v letošnjem prvenstvu začele ob 18.30.

Tudi Kranjska gora bo igrala doma, vendar ne v soboto, kot je določila Zveza, ker bo na sporedu že omenjeno srečanje, temveč bo srečanje z Mladostjo (Zagreb) najverjetneje preloženo na nedeljo dopoldne.

LETOS DRUGAČNO SOJENJE

V soboto je bil v Ljubljani seminar za jugoslovanske hokeyjske sodnike, na katerem so predvsem želeli uskladiti kriterij sojenja v letošnji hokeyjski sezoni in se v skladu z mednarodnimi pravili dogovorili o ukrepih zoper vse neredne in nedisciplinane, ob dejstvu, da na naših ledenih ploskvah vse pogostje prihaja do neredov in nešportnega vedenja. Ker se zavedajo, da tako ne bo šlo naprej, so se dogovorili za rigorozne ukrepe proti kršiteljem.

V letošnjem državnem prvenstvu bodo tako poostri kazni; prve tekme pa bodo pokazale kakaj pravzaprav gre. Čeprav nimamo namena govoriti o vseh spremembah, ki so jih napovedali jugoslovanski sodniki pa bomo v nekaj besedah opozorili gledalce, da tudi oni ne bi bili v zmoti, ko se bodo sodniki na ledenih ploskvah držali dogovorjenega.

V letošnjem državnem prvenstvu bodo uvedli »rumene kartone«. Igralec, ki bo dobil tri disciplinske kazni (po 10 minut) ne bo smel igrati na naslednji tekmi. Disciplinsko kazni si bo igralce veliko lažje »prislužil« kot v preteklosti. Za vsako pripombo, ki bo namenjena sodniku, lahko dobi disciplinsko kazen. Nekajkrat smo bili priče, da so sodniki tolerirali, ko jih je nekdo od igralcev porinil, ali fizično napadel. Za takšno početja se bodo sodniki morali strogo držati dogovora, da takšnega igralca takoj izključijo iz igre. Tudi pri kaznovanju pretepev je novost. Igralca, ki obračunavata med seboj, bosta kaznovana z dvema ali petimi minutami sedenja na »hladnem«, odvisno od samega pretepa, vsak drugi igralec, ki se bo vmešal v pretep, bo lahko kaznovan z izključitvijo za pet minut, ali celo z izključitvijo iz igre. Če bo izrečeno

Hafner, F. Žbontar in Škrjanc. Nastopiti bi moral tudi Roman Smolej, vendar se je nekaj dni pred tem poškodoval in je bil prisiljen počivati.

Reprezentantje so nudili veliko boljši odpor Lokomotivi iz Zvolena na Jesenicah, če pa branilci ne bi zagrešili tri začetniške napake, pa bi lahko tudi zmagali. Prva tretjina je minila v precej enakovredni igri, le da so naši nekajkrat zapravili zares ugodne prilike, da bi premagali vratarja gostov. Povedli so sicer z 1:0 po izredno lepi kombinaciji med F. Žbontarjem in Poljanškom, ki je efektivno premagal Paplerja, vendar so potem napadalci nekajkrat zgrešili cilj. Tudi gostje so nevarno ogrožali jugoslovanska vrata, ki jih je zelo dobro (tudi v nadaljevanju) čuval Rudi Knez.

Kot smo že rekli so branilci reprezentance zagrešili tri začetniške napake (v 23., 27. in 30. minuti) in so gostje povedli s 3:1. Po tem vodstvu gostov se je razigral tretji reprezentančni napad Petač, Gojanovič in Puterle. Petač je dvakrat zadel v »črno« in izenačil na 3:3. Omeniti je treba, da sta pred izenačenjem Poljanšek in Puterle zapravila najugodnejši priložnosti, da bi zatresla mrežo.

V zadnji tretjini je bila igra precej enakovredna, tempo igre je precej popustil, gostje pa so v 44. minuti postavili končni rezultat 4:3 (0:1, 3:3, 1:0).

Marsikoga je poraz reprezentance razočaral, saj je Lokomotiva član II. češkoslovaške lige, vendar je ob tem treba poudariti, da so gostje začeli s pripravami na ledu dva meseca pred našimi, kar se je lahko tudi videlo. Predvsem so bili gostje boljši v formiranju posameznih napadalnih in obrambnih formacij, odlikovali pa so se tudi v veliko boljši individualni tehniki. V vrstah Lokomotive je igral nekoč slaven reprezentant Češkoslovaške Golonka.

Kljub porazu je bilo gostovanje naše reprezentance na Jesenicah prijeten dogodek, saj je bila igra zelo zanimiva in razburljiva.

Od HD Jesenice pričakujemo, da bo tudi v bodoče zahtevalo od HZ Jugoslavije, da bo naša reprezentanca večkrat gostovala na Jesenicah. To predvsem zaradi tega, ker bodo v Jugoslaviji gostovale znane in zelo kvalitetne reprezentance, kot sta na primer ZRN in NDR ter nekatere druge, Jeseničani pa bi jih radi videli tudi na svoji ledeni ploskvi.

JESENICE : LUGANO 7:2

Švicarsko moštvo Lugano, ki nastopa v I. švicarski ligi, je najprej gostovalo v soboto v Ljubljani, kjer se je pomerilo z moštvom Olimpije. Gostje so tekmo izgubili s tesnim rezultatom 4:5. V nedeljo pa so odigrali prijateljsko tekmo s hokeyjisti Jesenic. Domačini so bili precej boljši in zaslužno zmagali s 7:2 (1:1, 3:0, 3:1). Zmaga naših bi bila lahko še izdatnejša, vendar so imeli gostje v vratih odličnega vratarja Molina, ki je tudi vratar švicarske reprezentance.

Domači igralci so vso prvo tretjino oblegali gol gostov, vendar je odlični Molina, z ujemu prirojenom lahko ubranil vse nevarne strele napadalcev. V 17. minuti je I. Jan podal ploščico T. Koširju, ki je prvič zatresel mrežo. Toda veselje na tribunah se še ni umirilo, ko so gostje že izenačili.

Druga tretjina je pripadala povsem jeseniškim hokeyistom, ki so povedli s 4:1, ob tem pa so napravili še nekaj ugodnih prilik. Tudi v tretji tretjini so bili domačini precej nevarnejši in napadalnejši, vendar pa so nekajkrat pogrešili v obrambi. Po zmanjšanju rezultata na 4:2, je prišlo do splošnega pretepa, sodnika Čebulj in Vister pa sta imela obilo dela, da sta izrekla vse kazni. Tako sta moštvi skoraj pet minut igrali s tremi igralci. Ko je iz igre moral še en igralec Lugana, ker je bil izključen za pet minut, so domačini dosegli tri zadetke in postavili končni rezultat.

Igra proti moštvu Lugana je pokazala, da naši počasi prihajajo v formo. Dobro izvedene kombinacije so pogostejše, vendar kljub temu ni dobrega zaključka, ni golov. Po drugi strani pa se vse preveč in prepo-gostokrat odločajo za strele od daleč. To je seveda največkrat brezuspešno in je ploščica tako na hitro zapravljena. Vratarju, kot je Molina, je zelo težko dati gol iz neposredne bližine, kaj šele od daleč.

V moštvi je zaigral tudi mladi napadalec Pristov, ki ni razočaral. Zamenjal je poškodovanega F. Žbontarja in je dokazal, da bo z resnejšim delom kmalu zamenjal katerega izmed starejših igralcev. Ob tem naj ugotovimo tudi to, da bi morali tudi drugemu mlademu igralcu, ki je prišel od Kranjske gore, branilcu Ščapu, dajati več priložnosti, saj je že pokazal, da zna solidno igrati.

Gole za Jesenice so dosegli: Hafner in T. Košir 2 ter Jug, I. Jan in Smolej po 1.

ZAČETEK HOKEJSKE ŠOLE

Hokeyjsko društvo Jesenice obvešča lanske letošnje učence hokeyjske šole, da bo pregledno drsanje v ponedeljek, 7. oktobra, ob 7. in 13. uri.

Vpis novih učencev bo v torek, 8. oktobra, ravno tako ob 7. in 13. uri.

Vpisovalo se bo učence roj. leta 1964 in 1965. Pogoja za vpis sta delno znanje drsanja in lastne drsalke.

Hokeyjsko društvo Jesenice

Košarka

DVA PORAZA KOŠARKARIC

V petek, 27. septembra, so košarkarice Jesenic v okviru II. republiške lige gostovale v Ljubljani, kjer so se v zaostali tekmi VII. kola pomerile z ekipo Bežigrada 74.

Izredno oslABLJENA, zdesetkana ekipa Jesenic, za katero je nastopilo le šest igralcev, se je izredno dobro upirala visokim igalkam Bežigrada. Z izredno borbenostjo in hitro igro so v prvem delu presenetile domačinke. Ekipi sta se ves čas menjavali v vodstvu in šele v 3. minuti drugega polčasa je domačinkam uspelo povesti. Takrat je jeseniška ekipa ostala brez dveh igalk, ki sta zaradi petih osebnih napak morali z igrišča. Tudi štiri igralke na igrišču so enakovredno igrale proti številčno in fizično močnejšim ljubljankam. Domačinke so si priborile zmago šele v zadnjih dveh minutah, ko so našim pošle moči, z rezultatom 56:41.

Za KK Jesenice so nastopile: Možina 20, Papler 7, Uran, Malacko 6, Lihtineger 2, Uran 2, N. Kristan.

Ze naslednji dan, to je v soboto, so morale košarkarice Jesenic na dolgo pot v Postojno, kjer so se v predzadnjem kolu II. SKL pomerile z ekipo Postojne. Tudi tokrat so jeseniška dekleta odšla na pot oslABLJENA, le z osmimi igalkami.

Po zelo utrudljivi vožnji, so zaigrale zelo negotovo, tako, da so

domačinke hitro povedle. Jeseničankam je uspelo v 6. minuti približati se jim na dve točki, to pa je bilo tudi vse, kar je našim uspelo.

V nadaljevanju so igrale zelo netočno, brez pravega žara in volje za uspehom. Dekleta so plačevala davek utrujenosti z obeh težkih tekem.

V drugem delu so gostje zaigrale še slabše, da so visoke, rutinirane igralke Postojne, zlahka opravile s povsem razbito ekipo. Končni rezultat je bil 56:27.

Za Jesenice so nastopile: Možina 18, Papler 7, Uran, Malacko, N. Kristan, Lihtineger, Markez in debitan-tka v ekipi Potočnik T., ki je tudi dosegla 2 točki za ekipo Jesenic.

V zadnjem kolu gostuje na Jesenicah moštvo Trikon (Kočevje). Tekma bo v soboto ob 18. uri. B.r.

LJUBLJANA : JESENICE 79:67

V ponovljeni tekmi z Ljubljano, so Jeseničani doživeli poraz. Oslabljeni, brez D. Piriha, Campe in P. Piriha, so bili nenevarni v igri pod košem, kar niso mogli nadoknaditi z meti od daleč in prodori. Ljubljana si je nabrala zadostno prednost že v prvem polčasu, saj je vodila celo s 17 točkami prednosti.

V drugem polčasu so Jeseničani zaigrali agresivneje in zmanjšali razliko na 6 točk. Ko so imeli nato še žogo, niso uspešno zaključili napada in zaigrali nervozno, kar je Ljubljana izkoristila in zmagala.

Nastopili so: Šmid 6, Vauhnik 21, Babič, Mihelič, Mišič 6, Hrstar, Vujačić 23, Lozar 6, Noč 5.

JESENICE : JEŽICA 49:82

Jeseničani so izgubili tekmo z Ježico, ki se je s to zmago uspešno uvrstila v I SKL-A ligo.

Nastopili so brez D. Piriha in Vujačića. Gostje so bili posebej uspešni v začetku drugega polčasa, ko Jeseničani nekaj minut niso dosegli koša. Visok poraz je predvsem posledica slabe obrambe, kajti igrali so nekateri mlajši igralci, ki jim manjka tekmovalnih izkušenj.

Nastopili so: Šmid, Vauhnik 18, Babič, Čampa 8, Mihelič 2, Mišič, Hrstar 2, P. Piriha, Lozar 9, Noč 10. Zadnja tekma Jesenic je bila včeraj doma z Rušami. NI

ZAKAJ VODA NA LEDENI PLOSKVI

Obiskovalci rekreacijskega drsanja v športni hali Podmežaklje upravičeno negodujejo zaradi ledene ploskve. V urah rekreacijskega drsanja, predvsem v popoldanskih urah, je na ledeni ploskvi voda. Zaradi tega se pogosto dogaja, da mora drsalec sredi za to odmerjenega časa domov, ker je povsem moker. Ker na drsanje hodijo tudi mladi iz okoliških krajev, je zanje še posebno neprijetno (in tudi nezdruvo), da se premočeni vračajo domov.

Odgovorni delavci v športni hali Podmežaklja bi morali poskrbeti za boljši led (Vsak ljubitelj drsanja plača za to določeno vsoto). Mladi želimo takšen led, da bomo lahko drsali, ne pa, da se bomo kopali.

Ljubitelji drsanja

Odbojka

BLED, POKALNI PRVAK SR SLOVENIJE

Odbojkarji TVD Partizan Bled so dosegli svoj največji športni uspeh. V soboto, 21. septembra, so v dvorani železničarjev v Ljubljani v finalu odbojcarskega pokala Slovenije premagali ravnenskega Fužinarja s 3:2 (15:8, 9:15, 13:15, 15:9, 15:9).

Zmaga Blejcev je veliko presenečenje, saj je bil Fužinar, kot najbolje uvrščena slovenska ekipa v II. zvezni odbojcarski ligi, veliko večji favorit od Bleda, drugouvrščene ekipe v slovenski odbojcarski ligi. Tekma je bila kvalitetna, igra pa je bila odločena v igri na mreži. Blejci so imeli zelo dober blok in solidno igro v polju. Ravenčani pa zaradi slabega sprejema serviranja, niso mogli prikazati svoje običajne igre.

Na svoji poti do finala so Blejci premagali Jesenice, Koper, Ljubljano, Bovec in Izolo.

Kot pokalni prvaki Slovenije imajo Blejci pravico sodelovati v nadaljnjem tekmovanju odbojcarskega pokala Jugoslavije.

Rokomet

PORAZ Z MLADIMI MOČMI

Rokometaši Jesenic so v nedeljo 29. septembra gostovali v Dupljah, kjer so se pomerili z istoimensko ekipo in srečanje izgubili z rezultatom 27:13, polčas 13:5 za Duplje.

Za Jesenice so v Dupljah nastopili: Šporar B., Geršak 2, Prešeren 3, Pogačnik 1, Subic 2, Šporar J. 1, Alilov, Radinovič 3, Peternel 1, Boldežar.

Jeseničani so v Dupljah gostovali brez dveh kaznovanih igralcev Rebolja in Pavliča in brez poškodovanega Šturma, zato je v ekipi poleg starejših in rutiniranih igralcev nastopilo pet mlajših, od katerih so Šporar J., Radinovič in Peternel že nastopili za prvo ekipo, za Alilova in rezervnega vratarja Boldežarja, pa je bila to prva tekma v A ekipi.

Jeseničani so tekmo v Dupljah dobro začeli, saj so vodili z rezultatom 3:2, izenačeno pa je bilo pri 4:4, nakar so Jeseničani popustili in domačim ni bilo težko povečevati prednost in polčas zaključiti z rezultatom 13:5.

Tudi v drugem polčasu so bili domači igralci gospodarji na igrišču in jim proti pomlajeni gostujoči ekipi ni bilo težko zmagati z rezultatom 27:13.

MEDRAZREDNO TEKMOVANJE

Učenci 8. a, 8. b in 8. c razreda in ekipa sedmih razredov osnovne šole Tone Čufar so se v soboto, 28. septembra na igrišču za osnovno šolo pomerili med seboj v rokometu. Najprej sta se srečali ekipi 8. b in sedmih razredov. Zmagoali so mlajši z 9:7 (3:3), po streljanju sedemmetrov, ker je bil končni rezultat neodločen 7:7.

Za ekipo sedmih razredov so nastopili: Pajič, Grobovšek 1, Zubanovič 2, Gregorič 1, Dizdarevič 1, Lapajne, Valter, Iskra 2, Čatak 2, Bajrektarevič, Čelensnik in Vrečar.

Za ekipo 8. b pa so igrali: Savič, Rozman, Gašperin, Vesenjaj, Jus 1, Kokalj E. 4, Kokalj D, Zevnik 2 in Lešnik.

V drugi tekmi sta se pomerili ekipi 8. a in 8. c razreda. V izenačenem srečanju so imeli več sreče učenci 8. c razreda in zmagoali z rezultatom 12:11 (5:5).

Za 8. a razred so igrali: Rabič, Povič, Pozvek, Jelovčan, Mastoro-

vič, Leskovar 3, Alilov, Stros 8, Svrzikapa.

Za 8. c so nastopili: Cetinski, Aleš, Pohar, Sefaj 8, Mlinarec 3, Kos in Knežević 1.

V zadnji tekmi sta se pomerila zmagovalca, ekipa 8. c in ekipa sedmih razredov, v kateri so prepričljivo zmagoali fizično in tehnično boljši učenci 8. c razreda, z rezultatom 12:3 (10:2).

Za 8. c so igrali: Cetinski, Aleš, Pohar, Sefaj 8, Mlinarec 3, Kos in Knežević 1.

Za sedme razrede so nastopili: Pajič, Dizdarevič, Lapajne, Vrečar, Čatak, Iskra, Grobovšek, Gregorič 2, Zubanovič 1, Valter in Bajrektarevič.

Mladi so glede na razmere (vadijo samo med urami telesne vzgoje) prikazali dobro, na trenutke celo preostro igro. Predvsem so izstopali Sefaj (8. c), Gregorič in Zubanovič (7. razr.), Kokalj E. (8. b) in Stros ter Leskovar 8. a.

-tok